

Van Du Bucquoy tot Boekooy, acht opeenvolgende generaties

[Dit document is onderdeel van de publicatie De families Boekooy & Stouten. Zie voor de verzamelde gegevens over mijn voorouders <https://familiesporen.wordpress.com/>.]

<i>Boekooy-telg</i>	<i>Is gehuwd met</i>	<i>Trouwjaar</i>	<i>Generatie</i>
Anthony Boekkooy	Petronella Stouten	1820	05
Jacobus Boekooy	Geertrui Klippe	1778	06
Warnaard Boekooy	Hendrijntje Lakasie	1751	07
Jacobus Bucquoy	Rachel Teijn	1726	08
Warnaers de Buckoy	Maria van Diest	1694	09
Gerard du Bucquoy	Elisabeth Genotte	1664	10
Walran du Bucquoy	Peronne Derveau	ca 1638	11
(Jean du/des Bucquoy	Maria Pollet	ca 1610	12)

Zoals het een “rasechte” Leidse familie betaamt, komt deze familietak oorspronkelijk uit Frankrijk en was tot circa 1850 vrijwel elk gezinslid betrokken bij de lakenindustrie. Eeuwenlang woont de familie midden in textielarbeiderswijken. Eerst vestigen ze zich aan de Langegracht en later aan of vlakbij de Waardgracht en Vestestraat. Een aanzienlijk deel van de bewoners daar kwam uit Frankrijk, België, Duitsland of Engeland. Veel immigranten kenden elkaars familie reeds toen ze nog in het buitenland woonden. Deze familie Du Bucquoy is niet welvarend. Ze bezaten geen huizen en komen ook niet als flinke belastingbetalers voor. Toch hebben ze zich altijd redelijk kunnen redden. En al gingen ze op in de massa; binnen de Poptie-dynastie vormen ze één van de belangrijkste schakels.

In het Leidse gedeelte van het telefoonboek staat in 1998 negenenvestig maal een Bekooi/Bekooij of Bekooy, elf maal een Boekkooi en één Boekhooi. Hoort de laatstgenoemde er nu wel of niet bij? Zeker is dat de naam in de loop der eeuwen regelmatig wijzigt. Mijn oma M.C. Bredewold-van der Steen schreef de naam van haar oma Jannetje als: groot moeder Poptie-*Boekkooi*.

De stamouders zijn waarschijnlijk Jean du Bucquoy en Marie Pollet. Zij huwen rond 1610 en krijgen in Bondues/Mouvaix (in Noord-Frankrijk) meerdere kinderen die voor het eerst in 1647 te Leiden opduiken.

Eén van hun zoons, Walran, waarschijnlijk te Bondues gehuwd met Peironne Derveau, volgt met zijn jonge gezin en de verwanten van zijn vrouw, die eveneens uit Bondues komen. Hij biecht in 1653 samen met Peironne in de Waalse kerk van Leiden.

Hun zoon Gerard is nog in Frankrijk geboren. Als jongen van circa twaalf jaar maakt hij de uittocht mee. Tien jaar later huwt hij Elisabeth Genotte, een dochter van de eerste generatie te Leiden gevestigde Walen.

De oudste zoon van dit paar heet Walran en hij zet de stamreeks voort. Hij is net als zijn vader en grootvader greinwerker. In 1694 trouwt hij met de jonge weduwe en moeder Maria van Diest uit Pijnaken (Pijnacker). Walran sterft tijdens één van de hevigste pestepidemieën die Leiden treffen, bijna zeventig jaar oud.

Zijn tweede zoon Jacobus is vrij jong overleden. Deze telg huwt in 1726 te Leiden met Rachel Tijn, die eveneens van Franse komaf is. De voogdij over hun twee nog in leven zijnde kinderen wordt reeds in 1735 geregeld. In datzelfde jaar hertrouwt Rachel met Johannes Olivier.

Vader Jacob was greinwever en, jawel, zijn oudste zoon Warnaard (vernoemt naar opa Walran) treedt in zijn voetsporen. Deze Warnaard huwt in 1751 in de Hooglandse kerk met de katholiek gedoopte Hendrina Lakasie (= Nicasius). Ze krijgen wel elf kinderen waarvan, zoals helaas gewoonlijk, het merendeel jong overlijdt.

De eerste zoon Jacobus trouwt als 22-jarige jongeman in 1778 met Geertrui Klippe, wiens familie oorspronkelijk uit de Noord-Franse kustplaats Calais komt. Dit stel bereikt ondanks de notoir slechte leefsituatie in Leiden tussen 1750 en 1820 een hoge leeftijd.

Hun in 1795 geboren jongste zoon geeft de familienaam nog eenmaal door. Deze zoon, Anthony, huwt in 1820 met Petronella Stouten. Zij is een nazaat van de Hardy's uit Valenciennes in Frankrijk. Anthony is de Boekooy-telg die in 1841 van het beroep wever afstapt en voor het eerst een beroep kiest dat niets met textiel te maken heeft. Hij steekt vanaf dat jaar 's avonds de straatlantaarns in de binnenstad aan.

Twee dochters uit dit gezin blijken het uitstekend te kunnen vinden met de Poptie's. Dochter Pieterella huwt in 1858 met Dirk Poptie. Haar zus Jannetje had toen al voor het contact gezorgd. Zij huwde in 1849 met Dirk's broer: Willem Fredrik Poptie. Maar dat is weer een heel ander verhaal...

Generatie 05 Boekooy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Anthony Boekooy	Petronella Stouten
Geboren:	15-11-1795 te Leiden	01-06-1797 te Leiden
Overleden:	09-01-1872 te Leiden	30-10-1869 te Leiden
Geloof:	NH	NH
Adressen:	Veststraat (1820), Middelstegracht, Waardgracht (1820-1826), Oranjegracht (1828-1837), Langestraat (1840), Looyersstraat (1841), Levendaal (1848), Bakkersteeg [= Pelikaanstraat] (1856, 1858), Oude Vest (1865, 1869).	Bouwelouwesteeg (1820), Oranjegracht (1829)
Beroepen:	Dekenwerker/wever (1820-1848), lantaarnvulder (1841, 1848), stads-/gaswerker (1856-1869), geen (1872)	Dienstbode (1820), geen/huisvrouw, uitdraagster (1839)
Vader:	Jacobus Boekooy	Klaas Stouten
Moeder:	Geertrui Klippe	Jannetje Fles
Huwelijk:	04-05-1820 te Leiden (ondertrouw 21-04-1820 te Leiden)	

Kinderen

1. Geertrui geb. 14-06-1820 te Leiden, overl. na 1847
2. Antony geb. 26-10-1822 te Leiden, overl. 25-01-1823 te Leiden
3. Anthony geb. 12-01-1824 te Leiden, overl. 25-04-1825 te Leiden
4. Jannetje geb. 30-03-1826 te Leiden, overl. 08-06-1875 te Leiden
5. Pieterrella geb. 30-07-1828 te Leiden, overl. 23-08-1869 te Den Haag
6. Anthonia geb. 19-03-1831 te Leiden, overl. 03-12-1835 te Leiden
7. Jacobus geb. 15-04-1833 te Leiden, overl. na 1838
8. N.N. geb./overl. ca 01-08-1836 te Leiden
9. Nicolaas geb. 18-06-1837 te Leiden, overl. na 1868 te
10. Anthonie geb. 29-04-1841 te Leiden, overl. 29-11-1888 te Leiden

Anthony Boekooy en Petronella Stouten, die samen het ouderlijk paar van generatie 05 vormen, zijn beiden in de Franse Tijd (1795-1812) geboren. Ze groeien op in Leidse arbeidersbuurten in middelgrote gezinnen. Anthony is de jongste van tien kinderen. Hij wordt samen met vijf anderen volwassen. Petronella heeft drie oudere en drie jongere broers en zussen, waarvan er twee als baby overlijden. Het paar trouwt in mei 1820 en binnen krap twee maanden wordt hun eerste dochter, Geertrui, geboren. In een tijdspanne van ruim twintig jaar volgen nog negen kinderen, ongeveer om het jaar een kind. Vijf daarvan worden met zekerheid volwassen. Vier kinderen vernoemt Anthony naar zichzelf. Indertijd was het vrij gebruikelijk dat ouders een pasgeboren kind de naam gaven van het laatste overleden kind in hun gezin. Ook de naam van een heilige bood blijkbaar weinig bescherming tegen kinderziekten.

Akte 34. Huwelijk op 04-05-1820.

Antonij Boekkoy, 24 jaar, geboren of gedoopt te Leijden op 15 november 1795, wever, wonende in de Veststraat wijk 7, nr 106, zoon van Jacobus Boekkoy, wever en van Geertrui Klippe, Veststraat, beide aanwezig en Pieterrella Stouten, 22 jaar, geboren of gedoopt te Leijden, 01-06-1797, dienstbode, Bouwelouwesteeg, dochter van Klaas Stouten, overleden te Leijden op 08-05-1809 blijkens akte der morte en dato 13-04-1820 en Jannetje Flert, wonende in de Bouwelouwesteeg, aanwezig. Getuigen: Pieter Flaman 23 jaar, Arij van der Blom, 22 jaar, Jacobus Boekkoy, 37 jaar, dekenwever, Veststraat, broer van Anthony en Gerrit Bekooy, 26 jaar dekenwever, broer van Anthony.

Huwelijksbijlage: Overlijdensverklaring Nicolaas Stouten, op den 8sten van de Bloemaand/meij 1809, binnen deze stad overleden.

Bij de geboorteaangiften zijn in het begin broers van Anthony aanwezig, later komen burens, bekenden of collega's als getuigen mee. De volgende inschrijvingen van geboorten vonden in het Leidse stadhuis plaats:

Akte 528 Geertruij.

Op 15-06-1820 is verschenen Anthonij Bekooy, 24 jaar, wever, wonende in het huis op de Waardgracht wijk 8 no. 475 en verklaart dat Pietje Stouten, derzelfs huisvrouw op 14-06-1820 's avonds bevallen is van dochter Geertruy. Getuigen zijn Arend van der Blom, wever en Pieter Flaman, wever. (Geen handtekeningen.)

Akte 993 Antony (zoon).

Op 28 oktober 1822 verklaart Anthony Boekooy, 26 jaar, wever, Waardgracht wijk 8 nr 473 dat Petronella Stoute, derzelfs huisvrouw op 26 oktober 1822 bevallen is van zoon Antony. Getuigen zijn Jan Boekooy, Waardgracht wijk 8 nr 475, 31 jaar, wever en Gerrit Boekooy, Waardgracht wijk 8 nr 478, 29 jaar, wever. Geen van hen kan schrijven.

Akte 32 Anthony (zoon).

Op 12-01-1824 verscheen Anthonij Boekooy, 28 jaar, wever, Waardgracht wijk 8 nr 475. Hij verklaart dat Pieterella Stouten, zijne huisvrouw op 12-01-1824 is bevallen van zoon Anthony. Getuigen zijn Gerrit Boekooy, Binnevestgracht wijk 3 nr 348, 30 jaar, wever en Jan Boekooy, Langestraat wijk 8 nr 305, 32 wever.

Akte 352 Jannetje, de volledige tekst van haar geboorteaangifte luidt:

In het jaar een duizend acht honderd zes en twintig, den dertigsten der maand Maart des voormiddags ten half twaalf, ure, is voor ons Wethouder der Stad Leijden, als gecommiteerd tot het werk van den Burgerlijken Stand derzelve Stad, verfchenen Anthony Boekooy oud een en dertig jaren, Dekenwerker wonende op de Waardgracht Wijk 3 No. 343 welke ons heeft verklaard, dat zijne huisvrouw Pieterella Stouten op den dertigsten Maart 1826 des nachts ten half twee ure, bevallen is van een kind, van het vrouwelijk geflacht, aan hetwelk hij bij deze geeft de voornaam van Jannetje. De gemelde verklaring is gefchied in tegenwoordigheid van Frans Gebe wonende aan de Binnenvestgracht Wijk 2 No. 601 oud dertig jaren, Grijnwever en van Gerrit Boekooy wonende aan de Oranjegracht Wijk 8 No. 660 oud twee en dertig jaren, Grijnwever. En hebben de declarant en de getuigen, na gedane voorlezing, verklaard niet te kunnen schrijven.

Akte 800 Pieterella.

Op 01-08-1828 verklaart vader Antony Boukooy, 33 jaar, dekenwerker, wonende op de Oranjegracht, wijk 8, nr 648, dat Pieterella Stouten zijn huisvrouw, bevallen is van Pieterella op 30 juli 1828. Aangifte in tegenwoordigheid van Gerrit Boukooy, Oranjegracht, 35 jaar, dekenwerker, en Pieter Steenbeeker, Vestestraat, 28 jaar, dekenwerker.

Akte 256 Anthonia.

Op 21-03-1831 verscheen Anthonie Boekooij, 35 jaar, wever, wonende op de Oranjegracht wijk 8 nr 640, welke ons heeft verklaard, dat Petronella Stouten, zijne huisvrouw, op 19-03-1831 is bevallen van dochter Anthonia. Getuigen zijn Johannes Vroom, Spilsteeg, wijk 3 nr 489, 30 jaar, wever en Johannes Colpa, wonende op de Oranjegracht Wijk 8 nr 641, 63 jaar, droogscheerder. Geen van hen kan tekenen.

Akte 356 Jacobus.

Op 16-04-1833 verklaart Antony Boekooy, 37 jaar, lakenwever, wonende op de Oranjegracht Wijk 8 nr 641, dat Pieterella Stouten, zijn huisvrouw op 15-04-1833 is bevallen van Jacobus. Getuigen zijn Gerrit Cortijn en J. de Haas.

Akte 688 Klaas.

Op 20-06-1837 verklaart Anthonie Boekooy, 42 jaar, wever, Oranjegracht, wijk 8, nr 639 dat Pieterella Stoute, huisvrouw, op 18-06-1837 is bevallen van zoon Klaas. Getuigen zijn Frans van den Berg, Zonneveldsteeg, 47 jaar, lantaarnwerker en Pieter van Helden, 50 jaar, Vestestraat, vachtenbloter.

Akte 509 Antonie, met stempel 38 opc.

Op 30-04-1841 verklaart Antonie Boekkooi, 46 jaar, Lantaarnvulder, wonende in de Looyerstraat, dat Pieternella Stouten, zijne huisvrouw op 29-04-1841 's middags is bevallen van zoon Antonie. Getuigen zijn Abraham Broomans en Jacobus Scherjon, allebei lantaarnvulders. (Vader Antonie kan nu een beetje schrijven.)

Anthony werkt tijdens de eerste twintig jaar van zijn huwelijk als wever/dekenwerker. Waarschijnlijk vonden die werkzaamheden in een fabriek plaats. Hoe zijn gemiddelde werkdag er toen uit zag, geeft het volgende citaat weer.

"De werktijden voor volwassenen liepen in de meeste (laken)-fabrieken van 5.30 uur tot 12.00 met een ½ uur rust voor het ontbijt en 's middags van 13.30 uur tot 20.00 uur, zodat de dagelijkse werktijd 12 ½ uur bedroeg. In perioden van grote drukte werd nog twee, drie of nog meer uren langer gewerkt. De lonen waren per dag: f 0.60 tot f 1.20 voor mannen en voor vrouwen f 0.42 tot f 0.67."^{F)}

Het gezin woont vanaf 1820 jarenlang in Wijk 8, de textielarbeidersbuurt rond de Herengracht, op diverse adressen. In 1829 woonden ze volgens het bevolkingsregister op de Oranjegracht met drie kinderen. Alleen Anthony gaf een beroep op, namelijk dat van dekenwerker.

Tien jaar later woont het paar met vijf kinderen en een kleinkind op de Uiterstegracht. Dat kleinkind heet Geertruijda en is het acht weken oude onwettige dochtertje van Geertruij, die dan zelf negentien jaar oud en ongehuwd is. Blijkbaar is Geertruij na de bevalling weer bij haar ouders ingetrokken, want de geboorte van haar kind vond plaats toen ze op de Binnenvestgracht woonde. En wie de vader was? Tja, wie zal het zeggen. Ze trouwt negen jaar later op 28-jarige leeftijd met Christiaan Bronkhorst, een schoenmaker. Het lijkt niet zo waarschijnlijk dat hij de vader is. Het dochtertje is al in 1840, zes maanden oud, overleden. Geboorteakte nummer 1146 betreft dit onwettige kind van Geertrui Bekooy, zelf 19 jaar, ongehuwd, naaister, en wonend op de Binnenvestgracht; aangemeld op 2 november 1839.

Overlijdensakte 470 Geertruij (kleindochter via Geertrui).

Op 23-05-1840 verklaren Antonie Bekooy, grootvader van de na te noemen overledene, 45 jaar oud, wever, wonende in de Langestraat en Jacobus Scherjon, bekende der overledene, dat op 23-05-1840 in de Langestraat is overleden Geertruy Bekooy, geboren te Leiden, zes maanden oud, kind van Geertrui Bekooy, ongehuwd, naaister, wonende in de Langestraat. Getekend: Antoni Boekkooi.

Hieronder volgt de verkorte vermelding van de bewoners van het pand Uiterstegracht in het bevolkingsregister van 1839. Zoals gebruikelijk is in die tijd en in voorgaande eeuwen, worden eerst de vader en de moeder genoemd, vervolgens alle zonen (de oudste voorop) en als laatsten de dochters.

Bevolking Leiden 1839 Uitterstegracht 417. (Alle personen zijn NH.)

1. Bekooy, Anthonij, 44 jaar, geboren te Leijden, wever.
2. Stouten, Petronella, 43 jaar, geboren te Leijden, uitdraagster.
3. Bekooy, Jacobus, 8 jaar, geboren te Leijden, zonder.
4. Bekooy, Nicolaas, 2 jaar, geboren te Leijden, zonder.
5. Bekooy, Geertrij, 19 jaar, geboren te Leijden, fabriekswerkster.
6. Bekooy, Jannetje, 14 jaar, geboren te Leijden, fabriekswerkster.
7. Bekooy, Petronella, 11 jaar, geboren te Leijden, zonder.
8. Bekooy, Geertruijda, 8 weken, geboren te Leijden, zonder, onecht.

De meeste arbeiders hebben tegenwoordig een flat of eengezinswoning die al gauw drie tot vier maal groter is dan de huizen waarin het werkvolk vroeger leefde. In hun kleine, vaak één-kamerwoningje moest men zich met alles behelpen in de binnenkamer. Het koken geschiedde tot in de negentiende eeuw op een open vuurtje onder de schoorsteen. Alle stoom met zijn diverse luchtjes hing in de binnenkamer, zeg maar door het gehele huis. Vis of uien bakken, de was koken enz., alles gebeurde binnen. Het afwassen van de vaat of groente schoonmaken werd gedaan in een teiltje op de tafel. In de gang was een waterkraan en daaronder stond altijd een emmer. Op

die plaats moest men zich reinigen. En dan te bedenken, dat er in die tijd veel vuil werk werd verricht, zoals sjouwen met kolen of cement.⁶⁾

Anthony geeft vanaf 1820 twintig jaar lang het beroep wever op. Dit betekent echter niet dat hij steeds werk had. Toentertijd kwam het in Leiden vaak voor dat mensen slechts enkele dagen per week en onregelmatig werk hadden, zodat ze vaak van de bedeling afhankelijk waren. Het weven is lange tijd thuisarbeid geweest, die meestal door fabrikanten werd uitbesteed. Na 1850 hadden veel bedrijven de handweefgetouwen binnen de fabriek gehaald.

Zodra ze konden, moesten vrouw en kinderen meehelpen om brood op de plank te krijgen. Petronella dreef in 1839 een handeltje in tweedehands spullen en twee thuis wonende kinderen werkten in een fabriek. In 1853 waren ruim twaalfhonderd arbeid(st)ers werkzaam in de veertien wolverwerkende fabrieken die voornamelijk voor het spinnen stoom gebruikten. De overige 62 Leidse wolfabrikanten hadden ongeveer zeshonderd mensen in dienst, gemiddeld dus nog geen tien werknemers. In die periode waren er nog geen andere fabrieken waar traditioneel veel vrouwen een baan vonden, zoals later in de conservenfabriek. Wellicht zorgde dochter Petronella toen ze elf jaar oud was voor haar twee jongere broertjes en het baby'tje van haar oudere zus. Van 1841 tot 1870 heeft Anthony een vaste baan wanneer hij in dienst van de stad als lantaarnvuller/stadswerker werkzaam is. Waarschijnlijk was het geen vetpot, maar hij had tenminste wel een geregeld inkomen. Tot enkele jaren voor zijn overlijden, ruim 76 jaar oud, heeft hij gewerkt. Van een pensioen was voor hem geen sprake.

Van de zonen Jacobus en Nicolaas is nog weinig bekend. Jacobus leefde in 1839. Nicolaas woonde in 1869 in Leiden toen hij aanwezig was bij het huwelijk van zijn broer Anthony. Wellicht is hij in een plaats buiten Leiden gehuwd, maar waarschijnlijker is dat hij ongehuwd is gebleven. Geertrui, Jannetje, Pieterella en Anthony zijn allemaal in Leiden getrouwd en hebben voor aardig wat nageslacht gezorgd. Meestal vonden mensen in die tijd hun partner in hun eigen buurt of werkten ze in dezelfde beroepssector en kwamen ze zo met elkaar in contact. Bij de kinderen van generatie 05 Boekooy en generatie 05 Poptie hoeven we niet lang te raden hoe ze elkaar gevonden hebben. Pieterella Boekooy, het twee jaar jongere zusje van Jannetje die in 1849 trouwde met Willem Frederik Poptie, zag haar zwagers' broer Dirk blijkbaar wel zitten want in 1858 trouwden ook zij met elkaar. Dat ging overigens gepaard met de wettig-verklaring door Dirk van haar (hun?) twee voor het huwelijk geboren kinderen.

“Zoals bekend neemt het aantal bastaarden in de loop van de 18^e eeuw in West-Europa sterk toe en Holland vormde daarop geen uitzondering” aldus Haks ... Ook het kind dat voor het huwelijk is verwekt, maar door een getrouwde vrouw wordt gebaard, is wettig. Is het kind wat vlugger dan zijn ouders, dan kan het kind door het verlate huwelijk alsnog gewettigd worden. Het kind woont de huwelijksplechtigheid als het ware onder de rokken van zijn moeder bij, waaraan het de beeldende naam van mantelkind ontleent.^{H)}

Geertrui Bekooy met Christiaan Bronkhorst	Ondertrouw 24-11-1848
Jannetje Boekooy met Willem Frederik Poptie	Ondertrouw 24-08-1849
Pieterella Boukooy met Dirk Poptie	Ondertrouw 13-08-1858 (broer van W.F.)
Antonie Boekkooi met Fenna Margrietha de Vries	Ondertrouw 11-06-1869

Akte 242, 20-12-1848.

Huwelijk Christiaan Bronkhorst, schoenmaker, 24 jaar met Geertruy Bekooy, 28 jaar, zonder beroep, geboren te Leiden op 14-06-1820, meerderjarig dochter van Antony Bekooy, lantaarnwerker en van Pietje Stouten, echtelieden, alhier tegenwoordig, wonende alle op het Levendaal. Getuigen: geen bekenden, getekend: Geertruij Boekooy.

Akte 210, 05-09-1849, hieronder staat de volledige tekst van het huwelijk van Jannetje:

In het jaar achttien honderd negen en veertig, den vijfden september des voor middags ten tien ure, zijn voor ons Wethouder der Stad Leijden, gedelegeerd Ambtenaar tot het werk van den Burgerlijken Stand, op het Raadhuis gecompareerd

Willem Frederik Poptie, drie en twintig jaren, wever, geboren te Leijden op den tweeden maart achttienhonderd zes en twintig, blijkens geboortacte meerderjarige zoon van Johannes Poptie, wever en Jansje van Wijk, Echtelieden, alhier tegenwoordig en toestemmende, wonende alle op

de Middelstegracht. Hebbende voldaan aan de Wet op de Nationale Militie, blijkens certificaat afgegeven door de Heer Gouverneur dezer Provincie in dato den achttien Augustus achtien honderd negen en veertig, ter eenre. En

Jannetje Boekooy, oud drie en twintig jaren, Mutsenwaschster, geboren te Leiden op den dertigsten Maart achttien honderd zes en twintig blijkens geboorteacte, meerderjarige dochter van Anthony Boekooy, Lantaarnwerker en Petronella Stouten, Echtelieden alhier tegenwoordig en toestemmende, wonende alle op de Middelstegracht ter andere zijde

Welke aan ons verzocht hebben het door hen voorgenomen Huwelijk te voltrekken, waarvan de afkondigingen voor de hoofddeur van ons Raadhuis zijn geschied, namelijk de eerste den zes en twintigsten Augustus en de tweede den tweeden september beide dezes jaars 's middags ten twaalf uren.

Geene verhindering tegen het gemelde Huwelijk ter onzer kennis zijnde gebracht, hebben wij, aan hun verzoek voldoende, in tegenwoordigheid der na te noemen getuigen, aan den Bruidegom en de Bruid afgevraagd, of zij elkander aannemen tot Echtgenooten, en getrouwelijk alle die pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Huwelijken Staat verbonden zijn; waarop door elk derzelven afzonderlijk een toestemmende en bevestigend antwoord zijnde gegeven: verklaren wij in naam der Wet, dat Willem Frederik Poptie en Jannetje Boekooy door het huwelijk vereenigd zijn, waarvan wij acte hebben opgemaakt in tegenwoordigheid van Johannes Poptie, oud dertig jaren, kledermaker, wonende op de Heeregracht, Dirk Poptie, oud acht en twintig jaren, zonder beroep, wonende op de Middelstegracht, Frans Poptie, oud zes en twintig jaren, vellenbloter, wonende op de Oudevest, broeders van Comparant, Dirk van Wijk, negen en dertig jaren, stadsbode, wonende op het Rapenburg oom van comparant. Hebbende de Comparant, de Ouders van de Comparant en de getuigen nagedane voorlezing deze acte met ons geteekend. De Comparante en derzelve ouders verklaarde niet te kunnen schrijven.

Akte 206, 25-08-1858.

(In de marge staan aantekeningen over de twee kinderen die Dirk wettig verklaard heeft, met handtekeningen: tweemaal Poptie, tweemaal Boekooy en ambtenaren.) Dirk Poptie, 36 jaar, stalknecht, wonende in de Bakkersteeg, meerderjarig zoon van Johannes Poptie, afwezig en van Jansje van Wijk, zonder beroep, wonende in de Bakkersteeg, met Pieterella Boukooy, jongedochter, 30 jaar, geboren te Leiden, wonende in de Bakkersteeg, alhier, dochter van Anthony Boukooy, stadswerker en van Pieterella Stouten, echtelieden, wonende in de Bakkersteeg.

Getuigen: Johannes Poptie, 38 jaar, kledermaker, Heeregracht, broeder van de bruidegom, Anthony Boekooy, oud 63 jaar, stadswerker, wonende in de Bakkersteeg, vader, Klaas Boekooy, 23 jaar, zijdeweaver, wonende in de Bakkersteeg en een Hooydonk.

Akte 154, 23-06-1869.

Anthony Boekkooi, jongeman, oud 28 jaar, zijdeweaver, geboren te Leiden, wonende aan de Oude Vest, alhier, meerderjarig zoon van Anthony Boekkooi, gaswerker, en van Pieterella Schouten, echtelieden, wonende aan de Oude Vest, beide tegenwoordig en toestemmende, en Fenna Margritha de Vries, 24 jaar etc. Getuige onder andere Nicolaas Boekkooi, 32 jaar, zijdeweaver, broeder van de bruidegom, wonende te Leiden, Arie de Zwart. Aantekening in de marge: 29-04-1841 en 04-07-1844, ook: ... een kind geboren alhier 06-02-1869.

Al met al komen binnen dit gezin opvallend veel onwettig kinderen voor. Dochter Geertrui (die zelf maar net aan binnen het huwelijk werd geboren) heeft een kind zonder officiële vader. In 1855 en in 1858 worden de eerste twee kinderen van dochter Pieterella geboren. Jannetje laat in november 1847 haar eerste kindje, dat als baby overlijdt, aangeven. Waarschijnlijk is haar latere echtgenoot Willem Frederik Poptie de vader geweest. Tot slot heeft ook zoon Anthony een buitenechtelijk kind (van hem en zijn toekomstige vrouw?), dat hij bij de huwelijksvoltrekking erkent. Zie ook te zijner tijd generatie 05 Poptie. Namen ze het gewoon niet zo nauw met de strenge zeden en opvattingen van de negentiende eeuw of is er een andere verklaring voor deze zwangerschappen? Vroeger werden meer onwettige kinderen bij protestanten geboren (waartoe de families Boekooy en Poptie horen), dan bij de katholieken. Daarnaast is bekend dat het voor onder andere boeren dermate belangrijk was dat er erfgenamen zouden komen, dat ze soms pas trouwden als hun mogelijke bruid duidelijk bewezen had daarvoor te kunnen/zullen zorgen. Maar

of dit laatste nu ook voor de Boekooy- en Poptie-families opgaat? Dit is één van de vele vraagstukken waar je tegenaan loopt wanneer je je voorouders opzoekt. Overigens heeft het grote aantal zwangere bruiden mij eraan herinnerd dat het vrijwel alleen mogelijk is om officiële voorouders te achterhalen. Ik hecht, net als joden, veel meer waarde aan de zekerheid dat ik de juiste moeders wel te pakken heb gekregen. Maar God mag weten hoe vaak het voorgekomen is dat de man die "zijn" kindje naar een doopfond droeg, daar geen bloedverwant van was. Ik troost mij maar met de gedachte dat die kinderen tijdens hun jeugd op zijn minst beïnvloed zijn door de karaktereigenschappen en opvattingen van hun wettige vader en zo toch een stukje van zijn achtergrond meekrijgen.

Over zekerheden gesproken. Het kan niet anders of iedereen die voor 1875 geboren is, moet nu onderhand wel overleden zijn. Maar sommigen lijken toch het eeuwige leven te hebben, want een overlijdensbericht vind je niet. Daar kunnen allerlei redenen voor zijn, zoals:

- a. ze staan in een index met een verkeerd gespelde naam,
- b. ze wonen niet meer in een bepaalde plaats,
- c. ze verdwijnen letterlijk (daarover meer bij generatie 06 Poptie),
- d. een sterfgeval is niet of niet goed geregistreerd, et cetera.

Dit zijn de inmiddels bekende overlijdensaangiften van de leden uit dit gezin:

Akte 86 Antonie (zoon).

Op 25-01-1823 verscheen Antonie Boekooy, 27 jaar, dekenwever, wonende op de Waardgracht wijk 8 nr 475 en Pieter van den Bogerd, 38 jaar, dekenwever, Waardgracht. Zij verklaren dat op 25-01-1823 op de Waardgracht is overleden Antonie Boekooy, geboren te Leijden, oud 3 maanden, zoon van Antonie Boekooy, voornoemd en Petronella Stouten, wonende binnen deze stad.

Akte 409 Antonie (zoon).

Op 25-04-1825 verklaren Antonie Boekkooi, 30 jaar, dekenwever, wonende op de Waardgracht wijk 8 nr 473 en Gerrit Boekkooi, 32 jaar, dekenwerker, Oranjegracht wijk 8 nr 660, dat op 25-04-1825 is overleden Antonie Boekkooi, geboren te Leijden, 1 jaar en 3 maanden, zoon van Antonie Boekkooi en Pieterella Stouten, wonende binnen deze stad.

Akte 1014 Antonia.

Op 04-12-1835 verklaren Antonie Bekooi, 40 jaar, wever, wonende op de Oranjegracht wijk 8 nr 641 en Jan Bekooi, 44 jaar, wever, Oranjegracht wijk 8nr 653, dat op 03-12-1835 is overleden Antonia Bekooi, geboren te Leijden, circa 5 jaren, dochter van Antonie Bekooi en Pieterella Stouten, wonende alhier. Niet getekend.

De volgende overlijdensinschrijving heb ik opgezocht naar aanleiding van de vermelding N.N. bij kinderen van Anthonie en Pieterella op hun gezinskaart in het GAL.

Akte 584. Dit is de enige mogelijkheid bij overlijdens tussen 28-07-1836 en 08-08-1836.

Op 05-08-1836 verschenen Antony Joannes Leenders, 43 jaar, commissaris van Politie en Zacharias Longepree, 44 jaar, klerk ter Secretarie, welke ons hebben verklaard dat op 05-08-1836 in uit het huis Galgewater aan de Borstelbrug is opgehaald een eerstgeboren kind van het vrouwelijk geslacht, het welk aan ons geheel onbekend is.

Geen vermelding bij de geboorteaangiften gezien. (Ra, ra.)

Akte 470 (Aangever is Anthony, de vader van dit gezin.)

Op 23-05-1840 is Geertrui Bekooy, geboren te Leiden, 6 maanden oud, overleden. Dit is een kind van Geertruy Bekooy, ongehuwd moeder, naaister, Langestraat. Aangever is Antonie Bekooy, grootvader van de overledene, 45 jaar, wever, Langestraat en Jacobus Scherjon, bekende. (Antonie kan ternauwernood schrijven.)

Den Haag, akte 1447 Petronella.

Op 23-08-1869 verklaren Arie Matthijs Abraham Susan, oud 35 bidder en Martinus Geneste, 54 jaar, zonder beroep alhier, dat Petronella Boekooy, gewoond hebbende alhier, op den 21sten

deser is overleden, oud 41 jaren, geboren te Leijden, huisvrouw van Dirk Poptie, koetsier, wonende alhier, dochter van Antonie Boekooy, lantaarnaansteker en Petronella Stouten, beide wonende te Leijden.

Akte 905 Pieterella (moeder).

Jan Kromwijk, bekende, en Jacobus Gerrit Hoefkamer, bekende, verklaren dat op 30-10-1869 is overleden Pieterella Stouten, geboren te Leiden, oud 72 jaar, gehuwd met Antony Boekooy, dochter van Klaas Stouten en Jannetje Flest, beide overleden.

Akte Anthony (vader).

Op 11-01-1872 verklaren Jan Kromwijk en Zacharias Smit, bekende, aanspreker, Choorsteeg, dat op 09-01-1872 is overleden Anthony Boekkooy, oud 76 jaar, zonder beroep, geboren te Leiden in 1795, weduwnaar van Petronella Stouten, zoon van Jacobus Boekkooy en van Geertrui Klijspe, beide overleden.

Akte Jannetje.

Op 08-06-1875 verklaart Jan Kromwijk, bekende van de overledene, 56 jaar oud, aanspreker, Raamsteeg en Isaak Koet, bekende van de overledene, aanspreker, Heeregracht, dat Jannetje Boekkooy op 08-06-1875 is overleden, 49 jaar oud, zonder beroep, geboren te Leiden in 1826, huisvrouw van Willem Frederik Poptie, dochter van Anthony Boekooy en van Petronella Stouten, beide overleden.

Akte 933 Anthony (zoon).

Op 29-11-1888 verklaren Isaac Koet, 62 jaar, aanspreker en een 70-jarige sjouwerman, dat op 28-11-1888 is overleden Antonie Boekkooi, 47 jaar, blauwverver, geboren te Leiden in het jaar 1841, gewoond hebbende te Leiden (in marge: Oude Vest 185), gehuwd met Fenna Margretha de Vries, zoon van Anthonie Boekkooij en van Pieterella Stouten, beide overleden.

Geertruij en Nicolaas zijn mogelijk buiten Leiden overleden en Jacobus is misschien jong gestorven.

Beide ouders waren ver in de zeventig toen ze overleden, maar zeker acht van hun tien kinderen werden nog geen 55 jaar oud.

Hiermee is het verhaal van deze generatie ten einde. Althans voorlopig, want wie weet welke bronnen nog ontsloten worden ...

Generatie 06 Boekooy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Jacobus Boekooy	Geertrui Klippe
Geboren:	08-04-1756 te Leiden	05-11-1752 te Leiden
Overleden:	30-06-1831 te Leiden	21-08-1832 te Leiden (cholera)
Geloof:	NH	NH
Adressen:	Waardgracht (1778, 1806, 1814), Vest- straat wijk 7 nr 106 (1820), Prot. Minnehuis (1829, 1831)	Lootskerkplein (1778), Veststraat, Prot. Minnehuis (1829, 1832)
Beroepen:	Dekenwerker/-wever (1778 - 1821), spinder (1829)	Spinster (1820, 1829), zonder beroep (1821)
Vader:	Warnaar Boekooy	Jacobus Klippe
Moeder:	Hendrijntje Lakasie (Dina)	Aaltje Vermey
Huwelijk:	06-06-1778 te Leiden, Hooglandse kerk	

Kinderen

1. Dina doop 02-04-1779 te Leiden, overl. 15/22-04-1780 te Leiden
2. Jacobus doop 29-10-1780 te Leiden, overl. 22/29-06-1782 te Leiden
3. Dina doop 09-01-1782 te Leiden, overl. 23/02-02/03-1782 te Leiden
4. Jacobus doop 23-07-1783 te Leiden, overl. 13-07-1849 te Leiden
5. Warnaar doop 30-10-1785 te Leiden, overl. 28-10-1809 te Leiden
6. Jan doop 27-05-1787 te Leiden, overl. 20/27-03-1790 te Leiden
7. Alida Dina doop 02-07-1789 te Leiden, overl. 03-11-1871 te Leiden
8. Jan doop 27-02-1791 te Leiden, overl. 31-05-1850 te Leiden
9. Gerrit doop 18-08-1793 te Leiden, overl. 20-01-1843 te Leiden
10. Anthony doop 15-11-1795 te Leiden, overl. 09-01-1872 te Leiden

Jacobus Boekooy en Geertrui Klippe wonen al vlak bij elkaar in de buurt rond de Herengracht in het zuidoosten van de stad, wanneer ze trouwen. Ze zijn hun hele verdere leven in die textiel-arbeiderswijk gebleven.

KO 06-06-1778, VV280.

Jacobus Boekooy, dekenwerker, jongman van Leijden, woonende op de Waartgracht, geassisteerd met Warrenaar Bekooy, zijn vader, woonende als vooren, met Geertje Kliepee, jongedogter van Leijden, wonende op het Lootskerkpleijn, geassisteerd met Jacobus Kliepee, haar vader, woonende op de Middelstegracht.

Hooglandse kerk 06-06-1778.

Jacobus heeft een baan als wever. In zijn tijd besteedde hij lange dagen achter een weefgetouw, want de weefmachines kwamen pas in 1830 in omgang. Het was een grote houten stellage waartussen over twee ronde balken de kettingdraden (lengtedraden) werden gespannen. Met pedalen kon een wever bepaalde kettingdraden via een schacht omhoog en andere draden omlaag trekken. Door de zo ontstane tussenruimte trok hij een inslagdraad. Deze draad zat om een spoel in een spits omhulsel (smietspoel). Hij wierp de spoel van links naar rechts en drukte de afgewikkelde draad aan met een brede kam (riet) waartussen door de kettingdraden liepen. Zodra een stukje weefsel lang werd, wikkeldde hij het verder om de dwarsbalk voor zich, waardoor aan de achterkant weer kettinggaren vrijkwam.

In een wevershuisje stond het weefgetouw vlak bij het raam, zodat de wever zo lang mogelijk bij daglicht kon werken. Een wever zat vaak urenlang voorovergebogen en groeide soms met de jaren een beetje krom. Het weefgetouw nam in de kleine woon-, werk- en vaak tegelijk slaapkamer een groot deel van de ruimte in beslag. Daaromheen speelde het gezinsleven zich af. ¹⁾

In een rap tempo krijgen ze tien kinderen, waarvan er vier heel jong sterven. Bij het geven van namen houden ze vast aan de traditie van vernoeming. Jacobus vernoemt hun eerste kind naar zijn moeder. Het tweede kind krijgt de naam van opa Klippe. De volgende twee krijgen de namen van hun alweer overleden zusje en broertje, nummer vijf krijgt de naam van opa Boekooy en zo gaat het vernoemen naar (groot-)ouders door.

NH-doopboeken (klapper 388)

- 02-04-1779 Dina, HK, getuigen Warnerd Bekooij en Dina Lakasie.
- 29-10-1780 Jacobus, HK, getuige Jacobus Klieppeé.
- 09-01-1782 Dina, PK, geen getuigen.
- 23-07-1783 Jacobus, PK, geen getuigen.
- 30-10-1785 Warnaat, LK, getuigen Warnaat Bekooi en Dina Lakkasie.
- 27-05-1787 Jan, geen getuigen.
- 02-07-1789 Alida Dina, HK, getuige Anna Collet.
- 27-02-1791 Jan, LK, geen getuigen.
- 18-08-1793 Gerrit, HK, getuige Maria Klippe.
- 15-11-1795 Antonij, HK, geen getuigen.

De doopplechtigheid volgde vroeger meestal binnen enkele dagen na de geboorte, waarbij vrienden en familie van de ouders werden uitgenodigd. De grootouders treden enkele malen op als getuigen. Ooms en tantes treffen we echter vrijwel niet bij de dopen aan, wat toch opmerkelijk is, want beide ouders hebben volwassen broers en zusters. Je kunt je afvragen waarom er vijfmaal zelfs helemaal niemand doopgetuige is.

In 1795 wordt hun jongste zoon en voortzetter van de stamboom geboren. Van dat jaar is via het bevolkingsregister de woonsituatie van het gezin bekend.

Nr. 59 van de 'Buurd'. (Dit is waarschijnlijk de situatie rond 1795. Waardgracht?)

Eigenaar: Jan van Gelderen.

Huurders: Jacobus Bukkooy, vrouw en 3 kinderen.

Bijwoonders: Naatje Lakaase, 4 janw 1790 doot. Inkomst 1 meij 1789 uit de Buurt Vogtensteijn.

[Daaronder]

Huurders: Jacobus Bukkooy, vrouw en kinderen: Jacobus, Warrenaar, Jan, Alida, Gerrit en Antoni.

Bijwoonders: Jan Klippe den 15 octe 1795 [daarna de wed. van Jan Kreft plus kinderen [= Marie Klippe] 1796, daarna Jan Klippe].

In twee naast of boven elkaar gelegen woningen leven eerst Jacobus, zijn vrouw en drie kinderen als hoofdbewoners van een huurhuis, terwijl de moeder van Jacobus (Hendrina Lakasie = Nicasius) gedurende ruim een half jaar tot aan haar overlijden in 1790 als medebewoonster bekend is. Vijf jaar later, in 1795, wonen ze er nog met nu zes kinderen. Geertrui's oudste broer Jan Klippe, afgewisseld door haar zus Maria met haar kinderen wonen bij de familie Boekooy in. Over het algemeen zijn de gegevens in het Leidse bevolkingsregister niet altijd even volledig of betrouwbaar. Het bovenstaande komt echter wel goed overeen met gegevens uit andere bronnen, zodat hier toch sprake is van een realistische woonsituatie. Waarschijnlijk bestond het pand uit hooguit twee kleine kamers waarin zo'n tien mensen leefden, kookten, sliepen en werkten.

Rond 1800 ging het economisch gezien erg slecht met Leiden. Van de huurhuizen, waar gewone arbeiders in woonden, moeten we ons dan ook niet veel voorstellen. Ze waren slecht, goedkoop gebouwd, bedompt, donker en waarschijnlijk heel slecht geïsoleerd. Wasruimte ontbrak. Bewoners in een straat deelden een openbare plee. Dat leverde wel eens vreemde taferelen op.

In de stegen had men veel last van ratten, vooral als je 's avonds of na de middag naar de plee moest, (een w.c. was er niet). Zat je stil dan gebeurde het vaak dat ze uit de kolk (riool) te voorschijn kwamen. Men kon er wel 4 of 5 per avond in de klemmen vangen. In de avond viel het vooral voor meisjes niet mee. Zij namen dan een krant mee, (w.c. papier was niet aanwezig)

maakte daarmee veel lawaai en zaten ook het hoogste lied te zingen. Vandaar de naam Schijtlijster.¹⁾

Overigens is dit gezin rijk aan varianten als het gaat om de spelling en mogelijk ook de uitspraak van de namen Boekooy en Klippe. Bij deze generatie treffen we aan: Boekooy, Boekkoy, Bekooy, Bekooi, Boekkooij, Bukkooy, Bukkoy, Boucquooij en zelfs Pekooy en Boeikoei. Met de naam Klippe kun je eveneens alle kanten uit: Klispee, Klippee, Kliepeé, Klijne, Klippey. Dat er nog meer mogelijkheden zijn, zal blijken uit de spelling van voorgaande (oudere) generaties. De volwassen geworden kinderen huwen tussen 1806 en 1820, waarbij zoon Jacobus tot tweemaal toe de spits afbijt, aangezien hij na 6 ½ jaar getrouwd te zijn geweest, weduwnaar wordt en ruim een jaar later (in 1814) hertrouwt. In datzelfde jaar trouwt zoon Jan. 1820 is met de drie huwelijken van Gerrit, Alida Dina en Anthony een topjaar. Alleen zoon Warnard is waarschijnlijk nooit gehuwd. Hij overleed misschien op zijn verjaardag, 24 jaar oud in 1809. Alle zonen geven als beroep wever op en Alida Dina is spinster. De ouders kunnen bij al deze huwelijken aanwezig zijn. Als getuigen treden, behalve bij de huwelijken van de oudste zoon, de broers voor elkaar als getuigen op. Ze blijven zeer dicht in elkaars buurt wonen.

Jacobus Bekooij en Cornelia Brier	24-07-1806 D43 Schepenen	1 ^e
Jacobus Bekooy met Judik Nooteboom	Ondertrouw 08-04-1814	2 ^e
Jan Bekooij met Gerritje Schipaanboord	Ondertrouw 22-09-1814	
Antony Boekkooij met Pieterella Stouten	Ondertrouw 21-04-1820	
Alida Dina Bukkooy met J.W. Laterveer	Ondertrouw 25-08-1820	
Gerrit Boekkooij met Jannetje van Bommel	Ondertrouw 22-12-1820	

Schepenen. 1^e, 2^e en 3^e gebod: 26 julij, 2 aug en 9 aug 1806.

Jacobus Boekooy, dekenw., jongeman van Leijden, wonende op de Waardgragt, vergezeld met Jacobus Boekooy, zijn vader, wonende als voren, met Cornelia Brier, jongedochter van Leijden.

Akte marge nr. 51, 21-04-1814 met mooi stempel Emp. Fran. 75 Ces. Frans wapen van vrouw. Jacobus Bekooy, oud 30 jaar, weduwnaar van Cornelia Elisabeth Bruyer, overleden te Leijden den 08-01-1813, blijkens doodbewijs, dekenwever, wonende alhier op de Waardgracht W 8 nr 475, zijnde alhier geboren, meerderjarig zoon van Jacobus Bekooy, dekenwever, alhier tegenwoordig en hare (sic) toestemming gevende en van Geertruy Klijne, wonende alhier op de Waardgracht, huwt met Judic Nooteboon, spinster, 26 jaar, etc. Getuige is onder andere Jacobus Scherjon, wever, Waardgracht, verder geen bekenden.

Akte marge nr. 202, 07-10-1814.

Jan Bekooy, oud 23 jaar, wever, geboren te Leiden, wonende op de Waardgracht W 8 nr 475, meerderjarig zoon van Jacobus Bekooy, wever, alhier tegenwoordig en toestemmende en van Geertruy Klippee, wonende op de Waardgracht, en Gerritje Schipaanboord, spinster, 24 jaar. Getuigen: Jacobus Boekooy, 33 jaar, dekenwerker, wonende in de Looyerstraat, Abraham Moote, 53 jaar, metselaarsknecht, Klaas de Tombe, rokjeswever, 23 jaar en Pieter Moote, 56 jaar, dekenwerker.

Akte 34, 04-05-1820.

Antonij Boekkooij, 24 jaar, geboren of gedoopt te Leijden op 15 november 1795, wever, wonende in de Veststraat wijk 7, nr 106, zoon van Jacobus Boekkoy, wever en van Geertrui Klippe, Veststraat, beide aanwezig en Pieterella Stouten, 22 jaar, geboren of gedoopt te Leijden, 01-06-1797, dienstbode, wonende in de Bouwelouwesteeg, dochter van Klaas Stouten, overleden te Leijden op 08-05-1809 blijkens akte der morte en dato 13-04-1820 en Jannetje Flert, aanwezig, wonende in de Bouwelouwesteeg. Getuigen: Pieter Flaman 23 jaar, Arij van der Blom, 22 jaar, Jacobus Boekkooij, 37 jaar, dekenwever, Veststraat, broer van Anthony en Gerrit Bekooy, 26 jaar dekenwever, broer van Anthony.

Akte marge nr. 148, 07-09-1820.

Johannes Willem Laterveer, vagtblooter, 22 jaar, met Alida Dina Bukkoy, oud 31 jaar, geboren of gedoopt op 02-07-1789, spinster, wonende op de Waardgracht, meerderjarig dochter van Jacobus Bukkoy, wever, alhier tegenwoordig en toestemmende en van Geertruy Klippey, spinster, wonende op de Waardgracht. Getuigen: Arie van der Blom, Paradijssteeg, Jacobus Bukkooy, 38 jaar, dekenwever, wonende in de Veststraat, broeder van de bruid, Gerrit Bukkooy, 27 jaar, dekenwever, wonende in de Veststraat, broeder, en Jan Bukkooy, 30 jaar, dekenwever, wonende op de Waardgracht, broeder. (Deze akte is door niemand ondertekend!)

Akte marge nr. 4, 04-01-1821.

Gerrit Boekkooy, 27 jaar, zijnde geboren of gedoopt te Leiden op 18-08-1793, wever, wonende in de Veststraat W 7 nr 196, meerderjarig zoon van Jacobus Boekkooy, wever, alhier tegenwoordig en toestemmende, en van Geertruy Klippe, zonder beroep, wonende op de Waardgracht, en Jannetje van Bommel, 24 jaar, dienstbode. Getuige is onder andere Jacobus Boekkooy, 38 jaar, wever, wonende in de Veststraat, broeder van de bruidegom.

Wat bij deze huwelijken in het oog springt, is het leeftijdsverschil tussen Alida Dina en haar man. Zij is met 31 jaar niet alleen de oudste candidate, ze scheelt ook nog negen jaar met haar 22-jarige bruidegom. Daarnaast is het tamelijk opmerkelijk dat de akte door niemand, zelfs niet door de ambtenaar van de burgerlijke stand, is ondertekend. Was er soms iets bijzonders aan de hand?

De ouders bereiken beiden een redelijk hoge leeftijd. De laatste jaren van hun leven slijten ze in het Minnehuis (bejaardenhuis) waar ze nog werken als spinners. Onduidelijk is of ze daar samen in een ruimte woonden, want het was normaal dat mannen en vrouwen, dus ook echt)paren, gescheiden van elkaar verbleven. Geertruy sterft ruim een jaar na haar man, vermoedelijk aan cholera. Hun kinderen worden minder oud.

Begraafboek Leiden tot 1812.

- Dina, kind van Jacs, PB, 15-22 april 1780.
- Dina, kind van Jacobus, PB, 23 februari/2 maart 1782.
- Jacobus Boucquooij, kind van Jacobus, PB, 22-29-06-1782.
- Jan Bekooij, kind van Jacobus, PB, 20-27 maart 1790.
- Warnard Bekooij, 24 jaar, zoon van Jacobus, Waardgracht, overleden op 28 oktober 1809.

Overlijdensaangiften na 1812.

Akte 460 Jacobus (vader).

Twee oudelieden in het Minnehuis verklaren dat op 30-06-1831 in het Minnehuis, wijk 8 overleden is Jacobus Bekooy, geboren te Leijden, 75 jaar, man van Geertruy Klippey, wonende alhier, zoon van Warnaar Bekooy en Dina Lakazie.

Akte 733 Geertruij.

Op 21-08-1832 is volgens Hubertus Antonie Bosman, congieerge en David Mijsing, oppasser, in het Cholera hospitaal wijk 8 nr 847 overleden Geertruij Klippey, geboren te Leiden, 79 jaar oud, weduwe van Jacobus Bekooy, gewoond hebbende in het Minnehuis (met stempel). Geen ouders vermeld. [Geertje Kliepee is begraven 23-08-1832 op het Grote Bolwerk. Zij overleed in het Cholera Hospitaal (thans nr. 97 6^e Groenesteeg zuidzijde; tussen Kaarsenmakersstraat en Binnenvestgracht, schoolgebouw.)]

Akte 931 Jacobus (zoon).

Overleden op 13 juli 1849. Jacobus Bekooij is in het huis aan de Morschpoort overleden; geboren te Leijden, 67 jaar, geen beroep, weduwnaar van J. Neuteboom en zoon van Jacobus Bekooy en Geertruij Klippey, beide overleden. (Aanmelder is de heer Du Chatel, binnenvader.)

Akte 57 Gerrit.

Overleden op 20-01-1843 Gerrit Bekooy in de Looyerstraat, geboren te Leiden, 49 jaar, dekenwerker, gehuwd met Jannetje van Bommel, zoon van Jacobus Bekooy en Geertruy Klippée, beide overleden. Getuigen zijn Jacobus Bekooy, zoon van de overledene, vlierslager en Jacobus Bekooy, broer van de overledene, 60 jaar, dekenwerker, Looyerstraat.

Akte 407 Jan.

Overleden op 31-05-1850 Jan Bekooy op de Kaarsemakerstraat, geboren te Leiden, 59 jaar, zonder beroep, gehuwd met Gerritje Schipaanboord, zoon van Jacobus Bekooy en Geertruy Klippe, beide overleden.

Akte 1431 Alida Dina.

Op 24-11-1871 verklaren Jacobus Laterveer, zoon van de overledene, 45 jaar, kleedermaker, wonende op de Cellebroersgracht en Willem van Zanen, bekende, sjouwer, dat op 23-11-1871 in het huis in de Vrouwenkamp is overleden Alida Dina Bukkooy, 82 jaar, zonder beroep, geboren te Leiden in het jaar 1789, gewoonde hebbende in voornoemd huis, weduwe van J.W. Laterveer, dochter van Jacobus Bukkooy en Geertruy Klippeij, beide overleden.

Tot ongeveer 1850 zijn met name de overlijdensakten nog tamelijk onbetrouwbaar. De getuigen waren lang niet altijd directe familieleden en wisten soms de namen van ouders, geboortedata en plaatsen niet. Soms worden totaal verkeerde personen als ouders vermeld. Ook de schrijfwijze van namen veranderde tot 1850 voortdurend in de akten, omdat gegevens mondeling werden overgebracht, de aanmelders zelf niet altijd konden schrijven en de ambtenaren dus op hun gehoor afgingen. In de eerste helft van de negentiende eeuw kunnen veel mensen slechts hun naam moeizaam schrijven, vanaf de tweede helft is vrijwel iedereen de schrijfkunst wel redelijk machtig.

In dit soort akten staan soms termen die nu niet meer gebruikt worden. Een aanspreker bijvoorbeeld is een persoon die de familie en vrienden van een overledene ter begrafenis nodigt, diens dood aan de huizen aanzegt en verder met de bediening van de begrafenis belast is. Een directeur van een armen- of een wezengesticht stond bekend als een binnenvader en de bejaarden werden oudenlieden genoemd.

Vooralsnog zijn er jammer genoeg weinig andere bijzonderheden van dit gezin bekend. Welvarend waren ze niet, dat is wel zeker. Ik ben nog een saillante melding tegengekomen over een Jacobus Bekooy die in 1807 veroordeeld wordt tot drie dagen hechtenis op water en brood wegens belediging van een ambtenaar. Deze Jacobus zou wel eens familie kunnen zijn, maar een bewijs daarvoor heb ik niet. Toch heb ik het vonnis hieronder opgenomen, omdat het een aardig beeld van de toenmalige aanpak van lastige klanten geeft. De genoemde straf van een aantal dagen hechtenis werd regelmatig gegeven aan dronkenlappen en verstoorders van de openbare orde.

In den naam des konings.

Schepenen der stad Leijden, gehoord hebbende den mondelingen eifch en conclusie door den weledele Gefrenge Heer Mr Dirk Rudolph Wijckersveld Bifdom, Hoofdofficier den zelve stad RO gedaan en genomen op en ten lasten van Jacobus Bekooy, mitfgaders gezien en geexamineerd hebbende de confesie van den gevangene, en voorts gelet hebbende op alles waar op in deze enigzintf te letten stond, of hetgeen heeft mogen moveeren, doende regt in naam en van wegen zijne Majesteit den Koning van Holland, condemneeren den gevangene ter zake van gepleegde injurien aan eenen dienaar der justitie, om gedurende den tijd van drie eerstkomende en agtereenvolgende dagen onder het Raadhuys deser stad, alleen met Water en brood te worden gefpijzigt, en wijders te betaalen de kosten en mifen van de Justitie def noids ter tauxatie en moderatie van Heeren Schepenen. Actum ... 17 November 1807. Gerepumeert en gepronuntieerd ten zelve dagen. Marge: Verleenen acte van onvermogen den 17 Nov. 1807.

Bron: ORA3, reg. 66, folio 141vso.

Generatie 07 Boekooy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Warnaard Boekooy	Hendrijntje Nikasie (Dina Lakasie)
Geboren:	28-05-1726 te Leiden	03-03-1729 te Leiden
Overleden:	26/12/1789-02/01/1790 te Leiden PB	14/21-04-1787 te Leiden
Geloof:	NH	RK gedoopt, NH
Adressen:	Kaarse[maker]straat (1751), Waartgracht (1778), Cingelstraat (1787)	Middelstegracht (1751), Kaarsestraat (1773), Waartgracht (1780, 1783)
Beroepen:	Grijnw. (1751)	Huisvrouw
Vader:	Jacobus Buckoy	Gillis/Joannis Niecasius
Moeder:	Rachel Tijn	Johanna van der Velde
Huwelijk:	10-04-1751 in de Hooglandse kerk te Leiden	

Kinderen

1. Rachel doop 15-07-1751 te Leiden, overl. 27-12-1816 te Leiden
2. Doodgeboren kind geb. ca 14-10-1752 te Leiden, overl. 14/21-10-1752 te Leiden
3. Johanna doop 11-12-1753 te Leiden, overl. 10-09-1817 te Leiden
4. Jacobus doop 08-04-1756 te Leiden, overl. 30-06-1831 te Leiden
5. Dina doop 19-11-1758 te Leiden, overl. 16-07-1843 te Leiden
6. Catharina doop 17-02-1761 te Leiden, overl. 24/31-01-1795 te Leiden
7. Maria doop 12-05-1763 te Leiden, overl. 04-11-06-1763 te Leiden
8. Warrenaad doop 27-05-1764 te Leiden, overl. 16/23-06-1764 te Leiden
9. Johannes doop 03-07-1765 te Leiden, overl. 26/06-03/07-1773 te Leiden
10. Maria doop 28-02-1768 te Leiden, overl. 26-07-1851 te Leiden
11. Warnaar doop 12-03-1772 te Leiden, overl. 03/10-07-1773 te Leiden

Met het dit gezin zijn we grotendeels in de achttiende eeuw aanbeland. In die tijd werden geboorten (dopen), huwelijken en overlijdensgegevens lang niet zo uitgebreid opgetekend als in de periode na de Franse overheersing (vanaf 1812). Eén van de zaken waar iedere (amateur-)genealoog Napoleon zeer dankbaar voor is, is de invoering van systematische registratie van wijzigingen in de burgerlijke stand. Zodoende komen we veel te weten via geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten.

Tot 1795 werd gewoonlijk alleen de doop van een kind opgeschreven. Geboortedata blijven daarom voor eeuwig onbekend. Het betreffende kind was meestal enkele dagen eerder geboren, maar wanneer precies blijft een kwestie van gissen. Alleen in de Waalse doopboeken van Leiden worden geboortedata af en toe aangetekend. Wat we verder te weten komen is de religie van de ouders, de kerk waar het kind wordt gedoopt en wie daarbij getuigen zijn. Heel vaak zijn dat grootouders, ooms en tantes van de boreling. Soms, als de ouders weinig familie in de buurt hebben, bestaan de getuigen uit goede vrienden, burens of werkgevers.

Ook de huwelijken worden stukken minder uitvoerig genoteerd dan na 1812. En vergeleken met de omliggende gemeenten wordt in Leiden nog relatief veel vermeld. Gewoonlijk vind je in de beschrijving de geboorteplaats, burgerlijke staat, het adres van het trouwende paar evenals het beroep van de man. De huwelijksgetuigen met aanduiding van hun relatie tot de bruid of bruidegom zijn bij dit onderzoek vaak van cruciaal belang geweest voor het verkrijgen van zekerheid omtrent bepaalde voorouders. Juist die getuigen worden buiten Leiden vaak niet genoemd, zodat je je gelukkig mag prijzen met Leidse voorouders. Van de moeder van dit gezin zou ik waarschijnlijk nooit met zekerheid de ouders gevonden hebben, als haar huwelijksgetuige niet genoteerd was. Want geen van haar familieleden komt als doopgetuige voor en via de melding van haar overlijden in het begraafboek wordt je ook niet veel wijzer.

Om met het huwelijk te beginnen: Warnaard Boekooy en Dina Lakasie gingen eerst in ondertrouw en huwden vervolgens in de Hooglandse Kerk. (Als dat gebouw toch eens kon spreken...)

KO 10-04-1751, QQ15v. Getrouwd in de Hooglandse kerk.

Warnaar Bekooy, greijnw., jongeman van Leijden, wonende in de Kaarsestraat vergezeld met Johannes Olivier, zijn stiefvader wonende alsvooren, huwt met Dina Nikasie, jongedochter van Leijden, wonende op de Middelstegracht, vergezeld met Anna van der Velde, haar moeder, als voren.

Dina Nikasie (ook wel: Lakasie) moet voor haar huwelijk van geloof veranderd zijn, want zij werd rooms katholiek gedoopt. Dit verklaard gelijk het wegblijven van haar familie bij de doop van al haar kinderen. Een andere reden kan zijn dat Dina zichzelf te schande had gezet in haar strenge katholieke milieu, waar voorechtelijke zwangerschappen veel minder vaak voorkwamen dan bij protestanten. Ze was namelijk zes maanden zwanger toen ze met Warnaard trouwde. Warnaard en Dina kregen elf kinderen, zes daarvan zijn volwassen worden.

NH-doopboek (klapper)

- 15-07-1751 Rachel, HK, getuige Rachel Tijn.
- 11-12-1753 Johanna, HK, getuige Rachel Teijn.
- 08-04-1756 Jacobus, HK, getuige Rachel Teijn.
- 19-11-1758 Dina, PK, getuige Rachel Tijn.
- 17-02-1761 Kaatje, HK, getuigen Jacobus Bekooy en Kaatje Planje.
- 12-05-1763 Maria, LK, getuigen Jacob Boekooy en Catharina Planjer.
- 27-05-1764 Warrenaad, LK, getuigen Jacob Boekooy en Kaatje Planje.
- 03-07-1765 Johannes, PK, getuigen Jacob Boekooy en Kaatje Planje.
- 28-02-1768 Maria, LK, getuigen Jacob Boekooy en Kaatje Planjee.
- 12-03-1772 Warnaar, HK, geen getuigen.

Bij de eerste vier dopen is de moeder van Warnaard aanwezig en bij de volgende vijf zijn broer Jacobus met diens vrouw.

Alle volwassen geworden kinderen, namelijk Jacobus en zijn vijf zussen, trouwen. Wanneer de oudste dochter Rachel als eerste trouwt, is haar jongste broertje net een jaar oud. Zij hertrouwt zeven jaar later als weduwe met een rooms katholieke weduwnaar. Voor dit gemengde huwelijk gelden speciale regels. In plaats van de gebruikelijke periode van ondertrouw die drie weken duurt, kan dit huwelijk pas zes weken na de laatste afroeping voltrokken worden. Tussen de eerste twee afkondigingen zitten eveneens steeds zes weken. Kortom, men heeft langer gelegenheid om bezwaar tegen de trouwpartij aan te tekenen. Het feest gaat toch gewoon door en tot in 1794 laten ze hun kinderen rooms katholiek dopen (waarbij geen familie van Rachel getuigt).

Rachel Bekooy met Matteus Wesselius	08-05-1773	VV27	1 ^e
Rachel Bekooy met Matthijs Ouderkerk	14-07-1780	WW79v	2 ^e
Jacobus Boekooy met Geertje Kliepee	06-06-1778	VV280	
Anna Bekooy met Matthijs Piket	21-11-1783	WW252	
Dina Bekooy met Pieter Marka	07-12-1787	XX151	
Catharina Bekooij met Abram Marka	07-11-1794	YY207v	
Maria Bekooy en Pieter le Leu	A201	24-11-1797	Schepenen

KO 1773.

Matheus Wesselius, grijndrooger, jongeman van Leiden, huwt met Rachel Bekooy, jongedochter van Leijden, wonende in de Kaarssestraat, geassisteerd met Dyna Nikasie, haar moeder, wonende als vooren.

KO 1778.

Jacobus Boekooy, dekenwerker, jongman van Leijden, woonende op de Waartgracht, geassisteerd met Warrenaar Bekooy, zijn vader, woonende als vooren, met Geertje Kliepee, jongedogter van Leijden, wonende op het Lootskerkpleijn, geassisteerd met Jacobus Kliepee, haar vader, woonende op de Middelstegracht. Getrouwd in de Hooglandse kerk 06-06-1778.

KO 1780.

Matthijs Ouderkerk (Rooms, 2 kinderen) met Rachel Bekooij (gereform. 1 kind), weduwe van Mattheus Wesfelius, wonende op de Waartgragt, geassisteerd met Dijna La Kasie, haar moeder, wonende als vooren en Maartje Stephanus, haar aanbehuwde moeder in de Loyerstraat.

In gevolge van 't Placcaat van de Ed. Groot Reg. Heeren Staaten van Holland en Westvriesland in dato den 24 januari 1755 sullen de Huwelijksproclamatien van de voorenstaande personen moeten gaan van ses weken tot ses weken, zodanig dat de voltrekking van het zelve Huwelijk mede eerst ses weken na de derde Proclamatie zal mogen geschieden.

KO 1783.

Matthijs Piket, weduwnaar, huwt met Anna Bekooij, jongedochter van Leijden, wonende op de Waartgragt, vergezelschap met Dina Nikasie, haar moeder, wonende alsvoren.

KO 1787.

Pieter Marka, weduwnaar van Elisabeth de Nie (1 kind), wonende op de Langegracht, geassisteerd met Willem Marka zijn vader, huwt met Dina Bekooij, jongedochter van Leijden, wonende in de Cingelstraat, vergezelschap met Warnaer Bekooij, haar vader, wonende alsvoren.

KO 1794.

Abram Marka, lakenw., jongeman van Leijden, Moolesteeg op de Langegragt, geassisteerd met Maartje J. Hazenoot, zijn aanbehuwde moeder, met Catharina Bekooij, jongedochter van Leijden, wonende op de Waartgragt, geassisteerd met Rachel Bekooij, haar zuster, wonende in de Cingelstraat. Marge: Getr. in de Pieterskerk den 23 nov 1794 door T.R. van Asfendelft.

Schepenen 1797.

Pieter le Leu, weduwnaar (3 kind.), huwt met Maria Bekooij, jongedochter van Leijden, wonende op de Waartgragt, geassisteerd met Rachel Bekooij, haar zuster, wonende in de Cingelstraat. 1^e, 2^e en 3^e gebod op 25 november, 2 en 9 december 1797; 9 december getrouwd.

De gebroeders Marka konden blijkbaar aardig overweg met enkele gezusters Boekooy. (De moeder van Abraham: M.J. Haasnoot is gehuwd met Willem Marka.) Ongetwijfeld kwamen Abraham Marka en Catharina Bekooij bij hun schoonzus en zwager over de vloer en hebben ze elkaar daar leren kennen. Catharina en Abram waren slechts twee maanden gehuwd, toen zij al overleed. Het zat de broers financieel gezien ook erg tegen, want in 1795 staan ze beiden tussen de bedeelden uit wijk 5, waarin de Langegracht ligt. (SA II, 6397)

Evenals bij generatie 06 (Jacobus Boekooy en Geertje Klippe) komen vrijwel geen zussen als doopgetuigen voor bij de kinderen van de andere paren. Wel is de verwantschap van de huwelijksgetuigen van de kinderen kenmerkend voor die tijd. Wat je heel vaak ziet, is dat de bruidegom als eerste keus zijn vader meebrengt. De tweede keus valt op een broer of zwager indien de vader overleden is, daarna op een verwant persoon zoals een oom of een neef, of een "goede vrund" / "goede bekende". Bij de bruid zien we hetzelfde, maar in haar geval gaat het om de moeder, zus, tante, nicht of vriendin.

Het gezin woont vrijwel uitsluitend in de Leidse textielarbeidersbuurt op onder andere de Waardgracht, de Middelstegracht en in de Cingelstraat. Rond 1762 vangen we via de toen gehouden volkstelling een glimp op van hun woonwijze. Ze huizen dan met hun drie kinderen en Anna Lakasie, een ongehuwd gebleven zus van Dina in een pandje op de Waardgracht. Gezien het beroep van Warnaard: grijnwever of -werker, horen ze in deze wijk goed thuis. Grein was een grove sterke stof, geweven uit geiten- of kameelhaar, later ook uit wol en zijde. Behalve voor bovenkleding werden sommige soorten als meubelstof gebruikt. Nu bestaat grein niet meer.

Wat ons nog rest aan informatie, zijn de overlijdensgegevens. Voor 1811 werd in Leiden gewoonlijk alleen heel summier opgeschreven wie begraven was in welke kerk of op welk bolwerk. Deze bolwerken waren de puntige uitstulpingen in de vestingmuur rond de oude stad. Zeer veel voorouders zijn begraven op het Papegaaijs Bolwerk waar nu het Energiebedrijf aan de Langegracht staat. In kerkgebouwen werden tot in de negentiende eeuw doorgaans uitsluitend geestelijken ter aarde besteld en mensen begraven die daar flink voor konden betalen. Aangezien

de grafkelders voor veel stankoverlast zorgden en men zich steeds meer bewust werd van hygiëne, is het begraven in kerken later verboden. Komt hier soms de uitdrukking “een rijke stinker” vandaan? Ook de overlijdensdatum blijft voor altijd verborgen; die werd haast nooit opgeschreven. Verder is het spijtig dat geen doodsoorzaak genoteerd werd. In bijvoorbeeld de Haagse overlijdensregisters staat dat wel in geuren en kleuren beschreven. Ook zien we niet hoeveel betaald is voor het eventueel laten luiden van de klok en hoelang die geluid werd. Alleen de week waarin iemand begraven is, staat genoteerd. Vooral omdat via de gegevens uit de begraafboeken vaak niet helemaal duidelijk wordt om wie het precies gaat en de boeken zelf ook niet altijd nauwkeurig bijgehouden werden, kun je er voor 1811 meestal niet achter komen wanneer en waar iemand precies overleden is.

Toch heb ik van veel gezinsleden redelijk nauwkeurig bepaald tot wanneer ze in ieder geval leefden door te kijken naar onder andere de jaren waarin ze als doop- of huwelijksgetuige optraden, via voogdijregelingen, tweede of derde huwelijken, aan- en verkoopdata van huizen en via volkstellingen.

Begraafboek

- 14-21 okt 1752 Warnaar Bekooy (dodgeboren kind van) PBw.
- 04-11/06-1763 Bukooy, Maria, kind van Warnaar, PB
- 16-23/06-1764 Warnaar, kind van Warnaar Bukooy, PB.
- 26/06-03/07-1773 Bucuooy, Johannes, kind van Warnaar, PB.
- 03-10/07-1773 Warnaar Bucquooy, kind van Warnaar, PB.
- Dina Nicasie, vrouw van Warnaar Boekooy, Papegaaijsbolwerk tussen 14 en 21 april 1787.
- Warnard Boukooij, PB, 26 december 1789/2 januari 1790.
- Bekooy, Caatje, huisvr. van Abraham Marka, PB, 24-31 jan. 1795.

Akte 733 Rachel.

Op 27 december 1816 is overleden op de Haarlemmerstraat wijk 6 nr 501 Rachel Bekooy, geboren te Leijden, oud 66 jaar, gewoonde hebbende in voornoemd huis, weduwe van Matthijs Ouwerkerk, dochter van Warnaar Bekooy en Dina Nikasie, overleden.

Akte 863 Johanna.

Op 11-09-1817 verschenen Benjamin de Moen, BZ, oud 66 jaren, vader van en wonende in het Minnehuis, wijk 7 nr 555 en Hubertis Jacobus Eigeman, commissaris ter secretary op de Bredestraat, welke ons verklaard hebben dat op 10-09-1817 in het Minnehuis wijk 7 nr 555 is overleden Anna Pikooy, geboren te Leijden, oud 67 jaar, gewoonde hebbende in voornoemd huis, weduwe van Mathijs Piket, dochter van Wardenaar Pikooy en Lena Lakkasies.

Akte 460 Jacobus.

Op 30-06-1831 is in het Minnehuis, wijk 8 overleden Jacobus Bekooy, geboren te Leijden, 75 jaar, man van Geertruy Klippe, wonende alhier, zoon van Warnaar Bekooy en Dina Lakazie.

Akte 540 Dina (dochter).

Op 17 juli verklaren Jan Oortveen, bekende van denate noemen overledene, 56 jaar, zonder beroep, wonende in de Kaarsemakerstraat en Philippus Koolen, goede bekende, 56 jaar, zonder beroep, Kaarsemakerstraat, dat op 16-07-1843 is overleden Dina Bekooy in de Kaarsemakerstraat, geboren te Leiden, 84 jaar, weduwe van Pieter Marks, dochter van Warnaar Bekooy en Dina Lacarie, beide overleden.

Akte 680 Maria.

Op 26 juni 1851 verschenen Jacques Chrispijn, kleinzoon van de overledene en Matthijs Keereweer, bekende. Ze verklaren dat Maria Bekooy, geboren te Leiden, 88 jaar, zonder beroep is overleden; weduwe van Pieter de Lent, dochter van Warnaar Bekooy en van Dina Lakasje, beide overleden.

Ook nu blijkt dat eenmaal volwassen geworden mensen in die tijd best hoogbejaard konden worden. De zussen Maria en Dina waren dik in de tachtig toen ze stierven. Anna, Jacobus en dochter Dina woonden bij hun overlijden in het bejaardenhuis en alle dochters, behalve de vrij

jong gestorven Catharina, waren weduwe. Dit laatste is eveneens vrij typerend voor de betreffende periode uit onze geschiedenis. Ook al overleden vrouwen regelmatig in het kraambed, toch bleef er uiteindelijk lange tijd een overschot aan niet hertrouwde weduwen. (Zie verder het hoofdstuk Statistiek.)

Generatie 08 Boekooy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Jacobus Bucquoy	Rachel Teijn
Geboren:	25-08-1697 te Leiden	30-11-1698 te Leiden
Overleden:	05/12-05-1731? te Leiden? w.s.in 1735	25/08-01/09-1787 te Leiden
Geloof:	NH	NH
Adressen:	Waartgracht (1726)	Waartgracht (1726, 1735), Cingelstraat (1758?), Minnebroersgragt (1760)
Beroepen:	Grijnw. (1726), greijnweever (1728)	Huisvrouw, spinster (1735)
Vader:	Warnaar de Buckoy	Jacob Tijn
Moeder:	Maria van Diest	Grietje Jans La Pair (Margaretha le Per)

Huwelijk: 20-04-1726 Hooglandse kerk te Leiden

Kinderen

1. Warnaard doop 28-05-1726 te Leiden, overl. 26/12/1789-02/01/1790 te Leiden
2. Jakob doop 13-11-1727 te Leiden, overl. 20/27-12-1727 te Leiden
3. Jakob doop 22-02-1729 te Leiden, overl. 07/14-04-1804? te Leiden?

Kinderen van Rachel Tijn en Johannes Olivier

1. Johannes doop 25-12-1735 te Leiden, overl. na 1786
2. Abraham doop 19-05-1737 te Leiden, overl. jong?

Jacobus Buckuoy en Rachel Teijn vormen samen met hun kinderen generatie 08. In de voorgaande gezinnen was steeds sprake van een ouderlijk paar dat redelijk oud werd. Zo vanzelfsprekend was dat echter vroeger niet. Heel vaak stierf één van de ouders nog voor de kinderen trouwden en hertrouwde de overgebleven persoon. Vaders konden onmogelijk hun werk met de zorg voor jonge kinderen combineren, net als moeders trouwens, die daarnaast vrijwel niet rond konden komen. Vrouwen verdienden zelfs voor hetzelfde werk altijd minder dan mannen. Hertrouwen was dan ook meestal een kwestie van bittere noodzaak, en liefde is in dat licht gezien een luxe.

Sowieso keek men bij huwelijken naar zaken als het beroep en de sociale status van een toekomstige bruid of bruidegom. Mensen trouwden vaak met iemand uit hun nabije omgeving die ze, zeker bij een eerste huwelijk, vaak al jarenlang kende. In hoeverre de als geijkte kennismakingsplaats bekend staande jaarlijkse kermissen in Leiden en omliggende dorpen een rol gespeeld hebben, is bij de families Boekooy en Stoute de vraag. De meeste bruiden en bruidegoms woonden in dezelfde wijk en lijken elkaar toch voornamelijk daar gevonden te hebben. Meestal ging het om personen met een gelijke maatschappelijke positie, eenzelfde religie en ongeveer eenzelfde leeftijd. Bij een eventueel tweede of derde huwelijk werd sneller beslist en hertrouwde men soms binnen een aantal maanden. Je mag aannemen dat mensen, die al jarenlang met elkaar omgaan en elkanders families kennen, het goed samen kunnen vinden. Maar hoe belangrijk het gewone volk het toen vond dat echtelieden van elkaar hielden, is niet bekend. In ieder geval zagen de kerk en de staat wel graag dat huwelijken, mede met het oog op de kinderen, stabiel en eerbaar waren. Onder eerbaar verstond men toen een combinatie van begrippen, zoals: respectabel, bescheiden, deugdzaam, eerlijk en goed gemanierd.

Aan die eerbaarheid schortte het wel een beetje als we naar dit gezin kijken. Rachel was hoogzwanger toen ze met Jacobus in 1726 trouwde. Haar zoon Warnaard trouwde met een zwangere bruid, en haar zoon Jacob maakt het helemaal bont. Hij presteert het om alle vijf zijn kinderen buitenechtelijk te verwekken. Echter, zijn die kinderen eigenlijk wel van hem? Nadat hij met de moeder; Catharina Planje, trouwt, krijgen ze geen enkel kind meer, terwijl ze nog zeker acht jaar samen zijn. Overigens kun je je eveneens afvragen in hoeverre de arbeidersklasse het een punt vond dat een bruid zwanger was. Er waren geen voorbehoedmiddelen beschikbaar, terwijl de verkering vaak jaren duurde. Dit mede omdat het trouwende paar over wat geld wilde

beschikken om bijvoorbeeld huisraad te kunnen kopen. Het werd als vanzelfsprekend beschouwd dat een verkering zou overgaan in de huwelijkse staat. Daarom kneep de familie, die veel sociale controle op het paar uitoefende, wellicht soms een oogje toe.

Eigenlijk was een voorhuwelijkse zwangerschap vooral een probleem als de man de vrouw met het kind liet zitten zonder haar te trouwen. Hij verbrak daardoor zijn trouwbelofte. Waarschijnlijk zullen familieleden van de vrouw geprobeerd hebben hem alsnog over te halen tot een huwelijk. Ging dat niet goedschiks, dan werd hij via een *charivarie* met ketelmuziek beschimpt, bespot en te kijk gezet. Ofwel: in zijn eer aangetast. Desnoods spande de vrouw hem voor de rechter een proces aan. Dit heet een vaderschapsactie. Wanneer de hele kwestie al dermate was geëscaleerd, wilde ze waarschijnlijk vooral haar naam redden en de man tot een financiële vergoeding van de kraamkosten en de zorg voor het kind dwingen. Veel zin in een huwelijk had ze dan zelf ook niet meer.

Rachel en Jacobus wonen bij hun huwelijk in dezelfde straat, dus kun je ervan uitgaan dat ze elkaar daar hebben leren kennen.

KO 20-04-1726, KK 108v. Getrouwd in de Hooglandse kerk.

Jacobus de Bucquoy, greijnw., jongeman van Leijden, woon op de Waertgragt, vergezeld met Warnaar de Bucquoy, zijn vader, woonende als vooren, huwt met Rachel Tijn, jongedochter van Leiden, woon op de Waertgragt, vergezeld met Grietje le Paar, haar moeder, woonende als vooren.

Ze krijgen drie zonen, waarvan de middelste reeds als baby overlijdt.

NH-doopboeken (klapper)

- 28-05-1726 Warnaar, HK, getuigen Warnaar de Buckoij en Maria van Diest.
- 13-11-1727 Jakob, HK, getuigen Jakob Tijn en Grietje la Paar.
- 22-02-1729 Jakob, HK, getuigen Jakob Tijn en Grietje Lepaer.

Lang samen zijn ze helaas niet. Jacobus overlijdt al vrij jong, waarschijnlijk in 1731, en Rachel blijft achter met twee kleine kinderen. Zij en haar man kwamen beiden uit textielwerkersfamilies en zij probeert het hoofd boven water te houden met spinnen. Dat werk kan ze thuis verrichten, maar het wordt heel slecht betaald. Enkele jaren later, in 1735, hertrouwt ze met Johannes Olivier, die als weduwnaar bij wijze van huwelijkscadeau vier kinderen meebrengt en samen krijgen ze nog twee zonen. Warnaar en Jacob zijn dus ten dele opgevoed door een stiefvader.

KO, 02-04-1735, MM 193.

Johannes Olivier, (4 kindren), weduwnaar van Marijtje van der Linden, wonende op de Waertgragt, vergezeld met Michiel Olivier zijn broeder woonende op de Uytterstegraft, huwt met Rachel Teijn, (2 kindren), weduwe van Jacobus Buckuoy, woonende op de Waertgragt, vergezeld met Grietje Le Pair, haar moeder mede op de Waertgragt en met Maria Teijn, haer suster op de Zuijd Zijde.

Gehuwd Pieterskerk 17 april 1735 Johannes Olivier en Rachel Tijn.

NH-doopboeken (klapper) kinderen Rachel (Tuijn) en Johannes Olivier.

- 25-12-1735 Johannes, LK, getuigen Magiel Olivier en Jannetje Botterij.
- 19-05-1737 Abraham, LK, getuigen Jan van den Bos en Susanna Teijn.

Omdat Rachel hertrouwt, kunnen we de voodijregeling voor haar kinderen uit het eerste huwelijk bij de Weeskamer vinden. De Weeskamer is geen ruimte, maar de naam van een gezelschap zo genoemde Weesmeesteren. In het volgende citaat uit wordt de werking van de Weeskamer uiteengezet.

... Alleen al uit de weeshuizen in steden en uit de honderden weeskamerinstructies kan men afleiden dat het aantal minderjarigen - dus onder de 25 jaar - dat een vader, een moeder of beiden miste, aanzienlijk geweest moet zijn. Het overlijden in het kraambed kwam veel voor, maar ook het mannenleven was, als er veel gereisd moest worden, riskant. (...) Wanneer de

kostwinner, de man, overlijdt dan dient de weduwe met haar kroost te worden verzorgd. Zoals het een ridderplicht was weduwen en wezen te beschermen, zo is het al vanaf de 15^e eeuw een taak voor de overheid op te komen voor de persoonlijke en zakelijke belangen van deze "personae miserabiles". De overheidsinstelling die met deze zorgende taak is belast, is de weeskamer. De heren weesmeesters benoemen en controleren de voogden, vragen rekening en verantwoording van het door de voogden gevoerde beheer of beheren zelf de penningen van de wees. Bij boedelscheidingen treedt de weeskamer op als bemiddelaar of als rechter. In onze Republiek fungeert de weeskamer in zaken van huwelijksvermogensrecht en erfrecht als gespecialiseerde boedelrechter, over de invoering waarvan heden ten dage wordt gedacht. Gezien de aanzienlijke bedragen die de weeskamers beheerden, zien we deze instelling ook een bankiersfunctie vervullen. Zo is de grote stadsuitbreiding van Amsterdam door een lening van de weeskamer aan de stad mogelijk gemaakt. De weeskamers waren ontegenzeggelijk nuttige organen, die echter wel veel invloed en macht hadden. Wellicht is dat de reden waarom in de loop van de 18^e eeuw velen bij testament de weeskamer "uitsluiten", hetgeen betekent dat men de weeskamer zoveel mogelijk buiten de deur poogt te houden. In het begin van de 19^e eeuw worden de wees- of momboirkamers zonder pijn en moeite afgeschaft. In Indonesië en aan de Kaap de Goede Hoop bestaat de instelling nog steeds.^{K)}

Het Leidse voogdijboek bevat de nagenoemde regeling.

Voogdijboek N207.

Abraham Le Pair, Greijnwever, oom, en Klaas du Sausois, Greijnwever, neeff, zijn voogden gesteld over Warnaer, oud 9 en Jacobus 6 jaren of ider daar omtrent nagelatene minderjarige kinderen van Jacobus Bucquoy verwekt aan Ragel Tijn, Spinster op de Waertgraft. Comparerende hebben aen Heeren Weesmeesteren den eed gedaan ten dage als de voorgaande [01-04-1735]. Beije de voorn: boedels zijn ten zelven dage gerepudieert..

Ook bij dit soort regelingen zien we een voorkeur voor nauwe mannelijke verwanten. Uit deze beknopte aantekening kun je veel informatie halen. We weten dat Abraham le Pair en Klaas du Sausois familie zijn, al kun je er nooit automatisch van uitgaan dat een oom een oom en een neef ook daadwerkelijk een neef van de kinderen is. Abraham le Pair is inderdaad een oom van de kinderen via hun vaders kant, maar Klaas du Sausois zal eerder een achterneef dan een volle neef zijn via Abraham du Soswa. Deze Abraham was getrouwd met een tante van de vader van Jacobus Bucquoy (de vader in deze generatie). Het was vroeger vrij normaal om allerlei verre verwanten aan te duiden als neef, zodat we deze benaming niet al te letterlijk moeten opvatten. Verder is er de zekerheid dat de middelste zoon voor april 1735 overleden is, dat Jacobus voor die datum gestorven is en we weten waar Rachel Tijn op dat moment woont, evenals wat ze voor de kost doet. Aan de laatste zin kan men zien dat er geen noemenswaardige nalatenschap is. Na haar huwelijk met Johannes Olivier verhuist Rachel naar de Cingelstraat en nog weer later naar de Minnebroersgracht.

Drie kinderen trouwen en krijgen zelf ook weer nakomelingen.

Warnaard Bekooy met Dina Nikasie	10-04-1751	QQ15v
Jacob Bekooy en Catharina Planje	12-01-1760	RR183
Johannes Olivier Jr. en Joh. Chr. Leijenaar	05-05-1758	RR100

KO 1751.

Warnaar Bekooy, greijnw., jongeman van Leijden, wonende in de Kaarsestraat, vergezeld met Johannes Olivier, zijn stiefvader wonende alsvooren, huwt met Dina Nikasie, jongedochter van Leijden, wonende op de Middelstegracht vergezeld met Anna van der Velde, haar moeder, als vooren.

KO 1758.

Johannes Olivier, de jonge, rokjesw., jongeman van Leijden, wonende in de Cingelstraat, vergezeld met Johannes Olivier, zijn vader, wonende als vooren, met Johanna Christina Leijenaar, jongedochter van Leijden.

KO 1760.

Jacob Bekooy, lakenwr., jongeman van Leijden, wonende op de Uitterstegracht, vergezeld met Rachel Tijn, zijn moeder, wonende op de Minnebroersgracht, met Catharina Planje, weduwe van Jacobus van Oosten (1 kind), wonende op de Uitterstegracht vergezeld met Lijsbet Planje, haar nigd op de Minnebroersgracht en Pleuntje de Pier, haar snaar, [gehuwd met J. van Oosten] wonende op de Korte Langegracht.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Jacob Bekooy en K. Planje (die pas in 1760 trouwen) zijn in: 1752 en 1754 Barber Petit.

1755 Floris Bijevelt, Mietje Spuelman.

1757 Jacomijntje van Oosten.

1760 (24-02) o.a. Rachel Tijn.

Jacob en Catharina zijn zelf in 1783 nog NH-doopgetuigen.

NH-doopgetuige bij de kinderen van Johannes Jr. Olivier en Joh. Chr. Leijenaar is in 1759 Rachel Tijn. In 1761, 1764, 1765, 1768, 1772, 1775 en 1778 zijn de getuigen n.v.t. Ze zijn zelf in 1787 nog NH-doopgetuigen bij een Olivier.

(Mattheus Wesselius komt in 1760 als getuige bij een Olivier voor; zie Bekooy gen 07.)

Wanneer Catharina Planje ongeveer 45-50 jaar oud is, legt ze een verklaring af ten behoeve van twee vrouwen. Hierin bevestigt ze de verwantschap tussen hen en een zekere man die met een VOC-schip naar Oost-Indië vertrokken is. Waarschijnlijk heeft dit te maken met een nalatenschap.

(De hierna gemelde gegevens hebben betrekking op de akte van Civiele Zaken.

Huwelijk Catharina Markus met Isaac Jr. Paradijs, 15-10-1740, NN254.

Huwelijk Isaac Paradijs en Cath. Jongerlingh, 11-08-1714, FF271.

KO 1740: Isaac Paradijs de Jonge, lakenmenger, jongeman van Leijden, Koerstraet, vergezeld met Isaac Paradijs zijn vader, alsovooren, met Catarina Markus, jongedochter van Leijden, Kaersstraet, met Jan Marcus, haer vader, wonende als vooren.)

Minuten van CZ Rechterlijk Archief, inventaris nr 86, deel QQ, folio 57.

Compareerden voor de ondergeschreeve Heeren Scheepenen M^{ren} der stad Leijden Kaatje Planjer, huisvrouw van Jacob Buquooi en Maartje Stefanus, wedue Matthijs Wesselius, beide woonachtig binnen deese stad, dewelke verklaarden ter requisitie van Katharina Marcus, woonachtig alhier voor de eene helftte, item Kaatje Paradijs, getrouwt met Jacobus Koster en Isaac Paradijs, beide meede woonachtig binnen deese stad ... dat de eerste requirante is geweest de wettige huysvrouw ... en de laatste twee requiranten de eenige wettige nagelaate kinderen van Isaac Paradijs, die in den Jaare 1745 ter naame van Isaac Jongerling van Leijden, voor soldaat, met het schip Polanen, voor de Kaamer van Rotterdam na Ooftindien is gevaaren ... Akte 12-12-1772. P. Changuion en Pieter Marcus tekenen voor Schepenen.

De meeste overlijdensgegevens van dit gezin zijn tamelijk vaag. Wel is zeker dat Rachel bijna negentig jaar oud, wederom weduwe, in 1787 overleden is. Zij heeft heel wat kleinkinderen zien opgroeien tijdens één van de economisch slechtste periodes uit de geschiedenis van Leiden. Ook daarover later meer.

Begraafboeken

- 20-27/12 1727 Bucquooy, Jacobus (kind van Jacobus) B.
- Jacobus de Boukooy 05-12/05-1731 B
- Rachel Tijn, wede van Jan Olivier, Vrouwe kerk tussen 25 augs. en 1 sept. 1787.
- Jacobus Bekooy, PB tussen 7 en 14 April 1804.

Volgens GAL correspondentie is zoon Johannes Olivier overleden op 24 januari 1794 te Leiden. [zelf niet in de klapper gezien.]

Generatie 09 Buckoy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Warnaers de Buckoy (Walran)	Maria van Diest
Geboren:	15-07-1665 te Leiden	ca 1670 te Pijnaken (Pijnacker)
Overleden:	26/02-05/03-1735 te Leiden	na 1725 te
Geloof:	Waals (1694), NH	NH?
Adressen:	Levendaal (1694), Waartgracht (1726)	Bredestraet (1689), Kraijerstraat (1694), Binnevestgragt bij de Rijnstraat (1700), Waardgragt (1721)
Beroepen:	Grijnwerker (1694), -weever (1728)	Huisvrouw
Vader:	Gerard du Buquoy	van Diest
Moeder:	Elisabeth Genotte	
Huwelijk:	12-11-1694 te Leiden KO	

Kinderen

1. Gerrit doop 21-09-1695 te Leiden, overl. 14/21-11-1699 te Leiden
2. Jacobus doop 25-08-1697 te Leiden, overl. 05/12-5-1731? te Leiden?
3. Elisabeth doop 24-12-1699 te Leiden, overl. na 1720
4. Gerrit doop 13-05-1703 te Leiden, overl. 13/20-06-1705 te Leiden

Kinderen van Maria van Diest en Pieter de Pree

1. Grietje doop 18-11-1691 te Leiden, overl. jong?
2. Jacobus doop 17-03-1693 te Leiden, overl. jong?

Het volgende paar huwt wanneer de zeventiende eeuw ten einde loopt. Warnaers (Walran) de Buckoy en Maria van Diest zullen heel wat hugenoten de stad hebben zien binnentrekken, want het merendeel daarvan kwam rond 1680 in Holland aan.

Maria van Diest is geboren te Pijnacker. Zij trouwt eerst te Leiden in 1689 met Pieter de Pree, een greinfiguurwerker. Bij dit huwelijk brengt Maria een bekende mee. Het is goed mogelijk dat zij als dienstmeid bij een familie op de Breestraat werkte voordat ze trouwt.

KO, 19-10-1689, Z274.

Pieter de Pree, greinfiguurwerker, jongeman van Leijden, wonende op het Levendaal, geassisteerd met Christoffel Jonas, zijn schoonvader, wonende aldaar, met Maria van Diest, jongedochter van Pijnaken, wonende op de Bredestraet, geassisteerd met Elsje Claes, haar bekende op de Broertjesgragt.

Zij krijgen twee kinderen, die vermoedelijk allebei jong zijn overleden.

NH-doopboeken (klapper). Kinderen van Maria van Diest en Pieter de Pree

- 18-11-1691 Grietje, HK, getuigen Christoffel Mestdag en Maria Douw (aant.: Z274).
- 17-03-1693 Jacobus, HK, Christoffel Mestdag en Maria Douw.

Er wordt voor hen in ieder geval geen voogdijregeling getroffen wanneer Marie als een nog jonge weduwe hertrouwt met Warnaers de Buckoy in november 1694.

KO Waals, 12-11-1694, BB33.

Warnaer de Bucquoy, greijnwercker, jongeman van Leijden, wonende op 't Levendaal, geassisteerd met Jan Lemoine, sijn fchoonvader op de Binnevestgragt bij de Rijnstraat met Maria van Diest, weduwe van Pieter de Pree wonende in de Kraijerstraat, geassisteerd met Maria Mesdach, haer fchoonmoeder in de Gorftestraet en Adriaentge Buijtenom, haer bekende opde Hogelantfe kerckgragt.

Dit huwelijk is voltrokken in de Waalse kerk. (CBG Waalse fiche *Desbucquoy*: Mariés à Leiden le 12 novembre 1694 de Buquoy, Warnaer et van Diest, Marie.)

Warnaers is zelf de oudste uit een gezin van zes kinderen. Van Maria's achtergrond is vooralsnog vrijwel niets bekend. Geen enkel familielid van Van Diest komt voor als getuige bij de dopen van haar kinderen.

NH-doopboek (klapper 388 en 37).

- 21-09-1695 Gerrit, PK, getuigen Jan Le Moine, Antonette Servie, Susanna de Bucoij.
- 25-08-1697 Jacobus, LK, getuigen Antoon de Bucooy en Maria Klaas.
- 24-12-1699 Elisabeth, HK, getuige Susannetjen de Bukoij.
- 13-05-1703 Gerrit, HK, getuigen Jacob van der Linden en Hester Janot.

Warnaer en Maria laten hun kinderen dopen in de Pieterskerk en in de Hooglandse kerk. Ook de Lootskerk ofwel Oosterkerk is een Godshuis geweest waar ze een dopeling naartoe brachten. Deze kerk is inmiddels afgebroken en stond vroeger in het zuidoosten van Leiden. Het komt wel vaker voor dat ouders in de Waalse kerk trouwen, maar hun kinderen niet door dezelfde pastoor daar laten dopen. Over het algemeen was de Waalse (gereformeerde) kerk strenger religieus dan de "Neder Duijtsche" gereformeerde kerken.

De middelste twee Boekooy-telgen trouwen in 1721 en in 1726.

Elisabeth Bucquoy en Abraham le Pers	26-04-1721	HH228
Jacobus Bucquoy en Rachel Teijn	20-04-1726	KK108

KO 1721.

Abraham le Pers, [kleinzoon gen 10 le Per?], greijnwever, jongeman van Leijden, wonende op de Waardgraft, vergezeld met Jan le Pers, zijn vader, wonende alsvooren, met Elisabeth Bucquoy, jongedochter van Leijden, wonende op de Waardgraft, vergezeld met Maria van Diest, haar moeder, wonende als vooren.

KO 1726. Hooglandse kerk.

Jacobus de Bucquoy, greijnw., jongeman van Leijden, woon op de Waartgraft, vergezeld met Warnaar de Bucquoy, zijn vader, wonende als vooren, huwt met Rachel Tijn, jongedochter van Leiden, woon op de Waartgragt, vergezeld met Grietje la Paar, haar moeder, woonende als vooren.

Uit deze huwelijken blijkt wel dat dit een echte greinwerkersfamilie is. Vader Warnaer, zoon Jacobus, schoonzoon Abraham en de eerste man van Maria werken allemaal aan de vervaardiging van dit product.

De ouders zijn in 1722, 1723 en 1724 doopgetuigen bij de kinderen van Abraham le Pair en Elisabeth Bucquoy en in mei 1726 bij het oudste kind van zoon Jacobus en Rachel Tijn. Warnaers heeft al zijn gezinsleden naar het graf moeten dragen. Hij verloor eerst zijn jongste en oudste zontjes toen ze allebei net twee jaar oud waren. Vervolgens stierf zijn vrouw in 1726 op het moment dat hun beide overgebleven kinderen vrij kort getrouwd waren. Zoon Jacobus en dochter Elisabeth zijn hem, als laatste overgebleven kinderen, waarschijnlijk in 1731 en 1732 ook voor gegaan. In augustus 1732 werd Warnaers voogd over het enige door Elisabeth nagelaten kleinkind. Zelf overleed hij bijna 70 jaar oud in maart 1735.

Voogdijboek N159v.

Warnaar de Bucquoy, grootvader, en Claas du Sofwa neeff, zijn voogden gesteld over Abraham, nagelate zoon van Elisabeth de Bucquoy gewonnen bij Abraham le Pair, gr: wr: op de Waartgraft. Compareerende hebben de voogdije aangenomen @ ter kamer op den 18en dito [aug. 1732] Eed gedaan. Den voorn. boedel is ten zelve dage gerepudieerd.

Begraafboeken

- Walraven de Buckoy, HKJL 10-08-1669.
- Kind van Warnaar de Buckoy, Bw. 14/21-11-1699.
- Kind van Warnaar de Buckoy, Bw. 13/20-06-1705.

- Maria van Diest 31/08-07/09-1726, HK.
- Jacobus de Boukooy 05-12/05-1731 B.
- Maria van Diest 12/19-01-1732, B.
- 26/02-05/03 1735 Buckuoy, Wardenaar, (weduwnaar van Maria van Diest) B.

Al met al geeft de combinatie van bovenstaande gegevens grofweg een aardig idee van het leven van dit textielarbeidersgezin. Buiten de dtb-bronnen zijn echter ook van dit gezin weinig gegevens bekend.

Gen 10 Van Diest

Dopen en huwelijken Van Diest: bekenden niet gezien. Niets in het NH-doopboek wat bekend voorkomt en geen huwelijken mannen uit Pijnacker gezien. Weeskamer: Niets op Maria van Diest en Pieter de Pree. Overigens heet een stadje in Vlaanderen Diest.

Generatie 10 Du Bucquoy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Gerard du Bucquoy	Elisabeth Genotte
Geboren:	ca 1640 te Bondues in Frankrijk	21-04-1642 te Leiden
Overleden:	na 1678, voor 1684	na 1678, w.s. voor 1694
Geloof:	Waals	Waals
Adressen:	Bondues en Leiden: Langegraft (1664)	Corte Scheijstraat [= bij Lammermarkt] (1664), Gorstestraet (1683)
Beroepen:	Greinwerker (1664)	Huisvrouw
Vader:	Walran du Bucquoy	Antoine Genotte
Moeder:	Peironne Derveau	Antoinette Servie
Huwelijk:	16-08-1664 Waals KO te Leiden	

Kinderen

1. Walran doop 15-07-1665 te Leiden, overl. 26/02-05/03-1735 te Leiden
2. Elisabeth doop 03-07-1669 te Leiden, overl. voor 1684
3. Antoine doop 26-08-1671 te Leiden, overl. voor 1684
4. Susanne geb. 07-09-1673 te Leiden, overl. 29/11-06/12-1727 te Leiden
5. Gerard geb. 22-05-1676 te Leiden, overl. voor 1684
6. Pierre geb. 22-03-1679 te Leiden, overl. voor 1684

Het heeft een paar eeuwen geduurd, maar met deze generatie komen we dan eindelijk in het land van herkomst terecht. Hiermee is ook één van de kernvragen beantwoord, die voor mij aanleiding waren tot dit onderzoek. Wie zijn mijn voorouders, waar komen ze vandaan en wat deden ze voor de kost? Vanaf de eerste Boekooy-telg in de Poptie-tak van mijn moeder, namelijk Jannetje Boekooy, gehuwd met Willem Frederik Poptie (Poptie generatie 04), was aan de naam al wel een Franse afkomst te herkennen. Nu, zes generaties verder verschijnt de eerste aanwijzing over haar afkomst.

Bondues is een plaatsje dat ingeklemd ligt tussen Tourcoing en Lille in het noordwesten van Frankrijk vlakbij de huidige grens met België. Overigens is het goed mogelijk dat de familie van oorsprong zelfs uit Bucquoy komt. Dit is een zuidelijker gelegen dorp, circa dertig kilometer onder Arras. In ieder geval is de laatstgenoemde plaats een mooie indicatie voor de waarschijnlijk enige juiste spelling van de familienaam. Het voorvoegsel *du* (= van) lijkt ook naar het betreffende dorp te wijzen.

Gerard du Bucquoy is de vader van dit gezin. Hij is circa 1640 in Bondues geboren, volgens de aantekening van zijn huwelijk te Leiden in 1664 met Elisabeth Genotte. Zij kwam zelf in 1642 te Leiden ter wereld, maar haar vader komt ook uit een plaatsje "bij Rijssel", ofwel bij Lille. Gerard brengt een deel van zijn jeugd in Frankrijk door. Waarschijnlijk trekt het gezin waarin hij opgroeit rond 1650 naar Holland. Leiden ontvangt in die periode met name de Hugenoten die een vak binnen de lakenindustrie beheersen of geld meebrengen, met open armen. De stad heeft zelfs wervingscampagnes opgezet om mensen uit bepaalde plaatsen in het zuiden naar Holland te halen. De immigranten werden vooralsnog goed opgevangen en konden direct aan de slag. Verder werden ze een tijd lang een beetje in de watten gelegd via vrijstelling van bepaalde heffingen.

Gerard trouwt met de 22-jarige Elisabeth Genotte (Genon) in een stad die mede dankzij vakmensen als hijzelf tot grote en hernieuwde bloei komt. Ongetwijfeld moest zijn familie aan allerlei gebruiken wennen. Wellicht vond hij de Leidse bevolking, althans het Hollandse deel daarvan, wat gewoontjes. In die tijd waren de Hugenoten niet alleen zo populair omdat hun textielproducten vergeleken bij de Leidse meer verfijnd waren. In feite stond de hele cultuur in het zuiden (Vlaanderen/Frankrijk) op een hoger niveau dan in Holland, zodat ook andere vernieuwingen vanuit het zuiden naar het noorden meegebracht werden. In elk geval kon hij binnen de uitgesproken immigrantengemeenschap waarin hij terecht kwam (en waar zijn vrouw ook nog toe behoorde) gewoon zijn eigen taal blijven spreken, naar zijn eigen vertrouwde Waalse

kerk gaan en contact houden via werk en burens met andere landgenoten. De Hollandse gegoede burgerij nam graag de Franse mode en een aantal van hun gebruiken over. Zij lardeerden hun uitspraken met Franse termen. Maar niet iedereen was blij met deze concurrerende arbeidskrachten.

Gerard en Elisabeth trouwen in de Waalse kerk én laten daar, zoals zoveel eerste generatie immigranten, hun kinderen dopen. Meerdere broers en zussen zijn hierbij aanwezig.

KO, 16-08-1664, S22.

Gerard du Bucquoy, greinwerker, jongeman van Bondu, (Waalse kerk), wonende op de Langegraft, geassisteerd met Walram de Bucquoy, zijn vader, wonende aldaar, met Lijsbeth Jenot, jongedochter van Leijden, wonende in de Corte Scheijstraet, geassisteerd met Anthonette Servie, haar moeder, wonende aldaar.

Waa's fiche CBG. Mariés à Leiden le 14 Septembre 1664 Gerard de Buquoy et Elisabeth Jenot.

Waa's doopboek

- 15-07-1665 Walran, getuigen Walran des Bucquoy, Guilbert Derveau, Toinette Seteuille, Elisabeth Bailler (aant.: S 22).
- 03-07-1669 Elisabeth, getuigen Jean de Bucquoy, Jean Calhe, Peironne Derveau, Catharinne Jenote.
- 26-08-1671 Antoine, getuigen Huber de Bucquoy, Anthoine de Bucquoy, Marie Genote, Elisabeth de Ruzau.
- Bap. 10-09-1673, née 07-09-1673 Susane, getuigen Anthoine de Bucquoy, Marie Schenote, Ester Schenote.
- Bap. et né 22-05-1676 Gerard, getuigen Louys Gloslain, Jehanne Dervaux.
- Bap. 26-03-1679, né 22-03-1679 Pierre, getuigen Pierre Gerot, Judith Janse, Elisabeth Dervaux.

Ze krijgen samen zes kinderen, waarvan twee/derde jong sterft. Dit blijkt ten dele uit de voogdij-regeling die in oktober 1683 getroffen wordt.

Gerard moet voor 1684 overleden zijn. In de loop van de zeventiende eeuw komen heel wat mensen met de naam Bucquoy uit diverse plaatsen naar Leiden, dus vermelden de begraafboeken ook veel personen met die naam, maar duidelijke aanwijzingen geven al deze meldingen niet. Hierdoor is de exacte overlijdensdatum van Gerard niet bekend. Hij stierf ruwweg tussen 1678 en eind 1683 en was toen ongeveer 40-44 jaar oud.

Elisabeth blijft met twee opgroeiende kinderen achter, waarvoor uit beide families afkomstige voogden aangewezen worden.

Weeskamer J189v vgdb. Gerrit de Bucquoy.

Pieter Anthonisz. [Genotte], bierdrager ende Anthony Bucquoy greijnwerker, bejide ooms, fijn voogden gestelt over Warnar, oudt 18 ende Sufanna, oudt 10 jaren, off elck daer omtrent, naergelaten weefkind: van za: Gerrit de Bucquoy, gewonnen bij Elisabeth Jennot. Compareerdende hebben de voogdije aengenomen ende eedt gedaen, aen weesm: & ten dagen ger. De boedel is ten zelve dage gerepudieerd, 25-10-1683.

Elisabeth hertrouwt in 1683 met Jean le Moine, die zelf weduwnaar is; wederom in de Waalse kerk en ook nu is haar inmiddels bejaarde moeder getuige. Dit paar krijgt geen kinderen meer.

KO Y139, 15-10-1683.

Le Moine (Sjean), weduwnaar van Anthoneth Tjeers, Waalse kerk, Gorstestraet, geassisteerd met Jan du Prie, zijn bekende, met Lijsbeth Jenoth, weduwe van Gerard du Bucquoy, Gorstestraet, geassisteerd met Anthouet Serye, haar moeder op de Rijn en Marya Jenoth, haar zuster in de Camp.

(Weeskamer J189 vgdb. Op 25-10-1683 wordt de voogdij voor de kinderen van Jan le Moine, weduwnaar van Antonette Tiers geregeld.)

In 1694 en in 1700 trouwen zoon Warnaer en dochter Susanna. Haar man is ook een greinwerker. Hoe het zoon Anthony vergaat, is nogal raadselachtig. Hij wordt niet als minderjarige zoon bij de weeskamer vermeld in 1683. Verder is het onbekend of hij is getrouwd. In 1697 is een Antoon de Bucooy doopgetuige bij generatie 09, waarvan ik aanneem dat hij de broer van Warnaer is. Maar hij zou ook wel eens de oom van Warnaer kunnen zijn (zie generatie 11). Of is het één en dezelfde persoon? Het blijft gissen.

Warnaers de Bucquoy en Maria van Diest	12-11-1694	BB33v
Susanna de Bucquoy en Abraham du Choswaer	26-11-1700	CC167v

KO 1694, Waals.

Warnaer de Bucquoy, greijnwercker, jongeman van Leijden, wonende op 't Levendaal, geassisteerd met Jan Lemoine, sijn fchoonvader op de Binnevestgraft bij de Rijnstraet, huwt met Maria van Diest, weduwe van Pieter de Pree, wonende in de Kraijerstraet, geassisteerd met Maria Mesdach, haer fchoonmoeder in de Gorftestraet en Adriaentge Buijtenom, haer bekende op de Hogelantfekerckgraft.

KO 1700.

Abraham Duchoswaer (du Soswa), greijnwercker, huwt met Susanna de Bucquoy, jongedochter van Leijden, wonende op de Binnevestgraft bij de Rijnstraet, geassisteerd met Marijtge van Diest, haer schoonsuster, mede aldaer.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Abraham Dusoswa en Susanna de Bucquoy zijn in:

1701 Lan Lemoon, Maria Vasion.	1710 Dirk Bavier, Catrin Goedouw.
1703 en 1706 n.v.t.	1712 Warnaer de Bukoij, Maria van Diest.
1708 Warnaer du Bequoij, Maria van Diest.	1715 Engelbregt van der Spijk, Maria Bukoy.

Susanna "Zantje" de Bokkoij is in 1726 nog NH doopgetuige bij Dusoswa.

Susanna overlijdt al op middelbare leeftijd. De voogden over haar twee nagelaten zonen zijn hun oom Warnaer en hun neef Jacobus, die mogelijk de zoon is van Warnaer.

Weeskamer N68 vgdb.

Warnaar de Buckooy, oom @ Jacobus de Buckooy neef, beide greijnweevers, zijn voogden gesteld over Icaak en Marcus ... nagelaaten minderjarige kinderen van Susanna de Bucquoy, gewonnen bij Abraham du Sofoy, greijnweever in de Vestestraet op de Kerksteeg. Compareerende hebben de voogdije aangenomen en aan de hren Weesm^{ren} op den 30^e dito [april 1728] Eed gedaan. Den voorn. boedel is ten zelvde dage gerepudieerd.

Minder dan twee jaar later wordt Marcus, de jongste zoon van Susanna in een weeshuis opgenomen. Blijkbaar kunnen of willen zijn voogden hem niet in hun eigen gezin opnemen. Bij het bereiken van volwassenheid mag Marcus in de eerstvolgende maand mei vertrekken.

Rijnland 1972-1976 Catalogus Weeshuisarchief.

Index Inneemboek van het hou-huis en armkinderenhuis te Leiden van 1710-1746.

1. d.d. inschrijving: 13-02-1730.
2. Op verzoek van: Pieter van Noorduijn.
3. Heer van de gebeurte: Pietershoek.
4. Ingenomen: Marcus, ged. PK 23-02-1710.
5. Daar vader is van: Abram Dusoswa, van Leiden.
6. Daar moeder is van: Susanna Bukoy, van Leiden.
7. Reden van opneming: bijde alhier overleden en begraven.
8. Bijzonderheden: met consent uijtgegaan 2 Meij 1735.

Zoals gezegd zijn de overlijdensgegevens erg vaag, zodat ik van meerdere leden van dit gezin alleen bij benadering weet wanneer ze gestorven zijn.

Begraafboeken

- Susanna du Buckoy, B, 29/11-06/12-1727.
- 26/02-05/03 1735 Buckuoy, Wardenaar, (weduwnaar van Maria van Diest) B.

Gerard en Elisabeth hadden de tijd mee en konden een graantje van de welvaart meepikken. Ze hebben in een roerige tijd geleefd, zowel in Frankrijk als in Holland. In het laatste decennium van de Gouden Eeuw liep de Leidse economie alweer terug. Deze teloorgang zou tot aan het einde van de daaropvolgende eeuw doorzetten. Ze hebben het niet meegemaakt, maar hun kinderen en kleinkinderen hebben de teruggang aan den lijve (zeker in hun maag) ondervonden.

Generatie 11 du Bucquoy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	Walran du Bucquoy	Peironne Derveau
Geboren:	ca 1615 te Mouvaix?	ca 1615
Overleden:	19-08-1669 te Leiden	na 1668
Geloof:	Waals	Waals
Adressen:	Frankrijk, Leiden: Beestemarct (1653), Corte Scheijstraat (1659), Langegraft (1664)	Frankrijk en Leiden
Beroepen:	Greijnwerker (1653), greijnwever (1662) Huisvrouw	
Vader:	Jean? du Bucquoy	Derveau
Moeder:	[Maria Pollet]	?
Huwelijk:	ca 1638 te Mouvaix?	

Kinderen

1. Jan doop ca 1635 te Mouvaix, overl. na 1668 te Leiden
2. Gerard doop ca 1640 te Bondues, overl. 1683? te Leiden
3. Antoine doop ca 1650 te Bondues, overl. na 1696 te Leiden
4. Huber doop , overl. na 1670 te Leiden
5. Marquerite? doop , overl. na 1665 te Leiden
6. Lijsbeth? doop , overl. na 1674 te Leiden

Voor informatie over het nu volgende gezin kunnen we vrijwel uitsluitend terecht bij de Waalse kerkboeken. In het CBG worden diverse Waalse registers uit binnen- en buitenland op fiche bewaard. Zo is van heel wat Franse families nog tot twee of drie generaties voorafgaand aan een bepaald gezin dat naar het noorden trok, redelijk goed bekend hoe ze waren samengesteld. Bij de familie Du Bucquoy ligt dit anders. Naamgenoten komen op de fiches wel voor, maar geen wetenswaardigheden in Frankrijk van de mij bekende familie uit Mouvaix/Bondues. Wellicht zijn de kerkregisters daar tijdens de vervolging van de protestanten allemaal op brandstapels gesmeten.

Door het ontbreken van een gedeelte van de belangrijkste bronnen, de dtb-registers van Mouvaix en Bondues, is de samenstelling van het hierna beschreven gezin niet 100% volledig of zeker. De vader is Walran du Bucquoy, een man die wellicht rond 1615 in Mouvaix geboren is en daar opgroeit. Mogelijk is hij aldaar getrouwd met Peironne Derveau.

Ze krijgen in elk geval een zoon Jean, geboren in Mouvaix en stamboomvoortzetter Gerard, geboren in Bondues. Waarschijnlijk is ook Antoine, geboren rond 1650 een zoon van hen. Verder is het mogelijk dat een Huber en de meisjes Elisabeth en Marquerite zoon en dochters zijn. De diverse families Du Bucquoy in Leiden zijn tamelijk omvangrijk en daarom zijn de onderlinge verbanden niet altijd even duidelijk. In 1650 komt de eerste melding over de betreffende familie in Leiden voor.

Waals fiche CBG op Derveau onder andere:

- (*) Leide s'est présenté pour etre reçu par confession de foi a la Cene fevrier 1650 Derveau, Guilbert & Elisabeth de Bucquoy sa femme accompagné de leur frere Anthoine Bucquoy. (Registre des Escoutons & Repondans, 1627-1665.)

Daarna volgen er snel meer.

Waals fiche CBG op Desbucquoy begint circa 1584, vrijwel alle gegevens hebben betrekking op Nederland; dus niet op de Franse oorsprong van de familie. Bruikbaar is het volgende:

- Leide (zie*) avril 1653, Desbucquoy, Walleran et sa femme Pierronne Derveau, acompagné de leur frere Tousfain Desbucquoy...
- Reçu membre de l'Eglise de Leide l'Avril 1653 des Buquoy, Walran et Pieronne Derveau s.f. par confession.

- Reçu membre de l'Eglise de Leide juin 1653, de Buquoy, Margarite par confession.
- (*)Leide s'est présenté pour être reçu par confession de foi à la Cène de octobre 1654 de Buquoy, Hubert, jh. accompagné de son frère Tousfaint. (Registre des Escoutons & Repondans, 1627-1665.) [= voor geloofsconfessie op het Avondmaal (plechtige bijeenkomst).]
- Reçu membre de l'Eglise de Leide le octobre 1654 de Bucquoy, Hubert par confession.
- Reçu membre de l'Eglise de Leide l'Avril 1655 de Bucquoy, Anthoine par confession.
- Zie*: Leide ... decembre 1655 de Buquoy, Jean j.h. accompagné de son père Walran de Buquoy.
- Een Jean en een Anthoine vertrekken in 1657 (tijdelijk) naar Amsterdam.
- Zie *: Leide ... Aout 1661 de Buquoy, Gerard & Hubert accompagné de leur père Walrand de Buquoy.
- Reçu membre de l'Eglise de Leide l'Aout 1661 Buquoy, Hubert del, par confession.
- Idem Gerard [et Hubert = doorgehaald].

De biecht voor het avondmaal en de maaltijd zelf waren belangrijke aangelegenheden voor de wegens hun geloof vervolgdde immigranten. Het was heel gebruikelijk om korte tijd na aankomst in Holland te biechten, om daarmee als het ware met de afgelopen gebeurtenissen in het zuiden en de vlucht in het reïne te komen.

Enkele jaren na aankomst trouwt zoon Jean en in 1664 volgt het huwelijk van Gerard. Walran begeleidt hen daarbij. Anthony lijkt in dit opzicht een laatbloeiër te zijn. Hij zal circa 35 jaar oud zijn in 1685.

Jean de Buquoy en Machtelt de Quiene	21-07-1659	Q246
Gerard du Bucquoy met Lijsbeth Jenot	16-08-1664	S22
Anthony de Bucquoy met Sara van der Walle	31-03-1685	Y222

KO 1659, Waals.

Jean de Buquoy, greinwercker, jongeman van Movou, Corte Scheystraet, geassisteerd met Walrave de Buquoy, zijn vader, aldaar, huwt met Machtelt (Michelle) de Quiene, jongedochter van Moevou.

KO 1664, Waals.

Gerard du Bucquoy, greinwerker, jongeman van Bondu, wonende op de Langegracht, geassisteerd met Walram de Bucquoy, zijn vader, wonende aldaar, met Lijsbeth Jenot, jongedochter van Leijden, wonende in de Corte Scheijstraet, geassisteerd met Anthonette Servie, haar moeder, wonende aldaar.

KO 1685 Waals.

Anthony de Bucquoy, jongeman uit Bondu, greinwever, Scheijstraet, geassisteerd met Jean le Moine zijn zwager in de Gorstestraet, huwt met Sara van der Walle, jongedochter van Leijden, Corte Scheijstraet, geassisteerd met Rebecca van der Walle, haar zuster aldaar.

Zoon Hubert is waarschijnlijk niet getrouwd in Leiden.

Intussen raakt Walran steeds meer ingeburgerd. Op 24-11-1662 verwerft hij het poorterschap van de stad waaraan diverse privileges verbonden zijn die niet-ingezetenen missen. Zo komt hij via het poorterschap in aanmerking voor banen bij de stadsverheid. In de poorterboeken staan de nieuwe burgers van Leiden ingeschreven. Lang niet alle immigranten kochten echter het poorterschap. Vooral de wat armere nieuwkomers lieten dit na, ondanks dat de stad hun een gereduceerd tarief aanbod. Dit speciale tarief gold tijdens perioden waarin mankracht en vakmanschap door het stadsbestuur in gebieden als Vlaanderen, Wallonië en Frankrijk gezocht werd. De inschrijving is een aanwijzing dat Walran voldoende inkomsten genoot. Onder andere zijn schoonbroeder Gilber staat borg voor hem.

Poorterboek Leiden, folio 240, marge: ontfa 5 £.

Walraeve de Bucquoy, greijnwever van Bondu is op de getuijgenisse van Jaques Patton, greijnwerker en Gilber Derveau, greijnwever als Poorter deser stede aengenomen op 24:11:1662.

De waalse doopgetuigen bij kinderen van Jean de Bucquoy en Magtelt/Michelle du Chene waren in:

1660 Valeran de Bucquoy, Guilbert Derveau, Pierronne Baiseur et Marie du Chene.

1661 o.a. Pierronne Derveau.

1663 o.a. Gerard du Becquoy.

1664 o.a. Gerard de Bucquoy et Elisabeth Jenote.

1666 Hubert Desbucquoy, Pierre Loubert, Marquerite Desbucquoy et Lijsbeth Derveau.

1667 o.a. Antony des Bucquoy et Jeane de Rucan.

1669 (ma: Michelle de Couve [Quiene?]), tweeling, getuigen o.a. Walran des Bucquoy, Anthoine des Bucquoy, Ernou Ouset [Aernout House], Jeanne Dervau.

Op Walran na, die in 1669 overlijdt, is niet exact bekend wanneer de gezinsleden sterven. Jean, gehuwd met Machteld de Quiene is voor 1672 overleden. Dit blijkt uit de opname van zijn twee nog jonge kinderen in het weeshuis.

Rijnland jaargang 1969-1971, index Inneemboek Hou- en Armkinderen 1668-1680.

Bij de inleiding staat dat repudiatie betekent dat de erfenis werd verworpen, met andere woorden er was geen blijk van een nalatenschap van enige betekenis.

1. Datum: 17-08-1671.
2. Aangever: Pierre le Maistre, Heer van de buert genaemt St. Aechtenrijck.
3. Kind: Marya 7 ½ jaar en Sara 6 jaar.
4. Jan de Bucquoy, van omtrent Rijssel en Machtel van Eeck, van Mouvain bij Rijssel en beijde alhier overleden.
5. Repud. [plus de volledige tekst van KO Q246, welke is toegevoegd in verband met onduidelijke naam van de vrouw, die officieel De Quiene heet].

De volgende begraafdata gaan misschien over de genoemde gezinsleden.

Begraafboeken vanaf 1620 onder andere:

- 19 aug. 1669 Bucquoy, Walraven de, HKJL.
- 21-28/3-1699 Buckooy, Jan de, Bolw.
- 15-21/8-1705 Bucquoy, Anthoni, Bolw.

Ook dit is een greinweversfamilie die welkom was in de stad, maar er toch niet genoeg kon verdienen om een eigen woning te bekostigen. Meerdere gevluchte families waren redelijk welvarend in hun oorspronkelijke thuisland voordat de politiek getinte godsdienstonlusten uitbraken. Veel mensen lieten huis en haard achter in de hoop ooit weer terug te kunnen keren. Maar tegen de tijd dat het in het zuiden weer leefbaar werd door het vertrek van soldaten en plundersaars, was dat gebied zeer verarmd en had het weinig zin meer voor de gewone man om uit Leiden weg te gaan.

Generatie 12 Du Bucquoy

<i>Gegevens</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Naam:	[Jean] du Bucquoy	[Maria Pollet]
Geboren:	ca 1590	ca 1590
Overleden:		
Geloof:	Waals	Waals
Adressen:	Bondues	Bondues
Beroepen:		
Vader:	du Bucquoy	Pollet?
Moeder:	?	?
Huwelijk:	ca 1610 te Bondues?	

Kinderen

1. Walran doop ca 1615 te Bondues, overl. 19-08-1669 te Leiden
2. Elisabeth doop ca 1615 te Bondues?, overl. in 1653? te Leiden?
3. Toussaint doop ca 1627 te Bondues?, overl. na 1667 te Leiden?

Zoals al uit de Waalse bronnen bij generatie 11 bleek, kwam Walran niet alleen naar Leiden. Hij heeft een zus genaamd Elisabeth, die gehuwd is met een broer van zijn vrouw Peironne. Verder heeft Walran een jongere broer Toussaint die in 1647 voor het eerst in Leiden opduikt. De ouders van deze kinderen zijn waarschijnlijk Jean du Bucquoy en Maria Pollet, die ongeveer tussen 1610 en 1627 in Bondues kinderen kregen. Walran en Elisabeth huwden met de Derveaux nog voor ze in Leiden aankwamen en zeker Walran bracht kleine kinderen mee.

Walran du Bucquoy en Peironne Derveau	ca 1638 te Bondu?
Elisabeth de Bucquoy en Guilbert Derveau?	zie bij Derveau generatie 12
Toucheyn du Bucquoy met Maertgen del Beek	26-04-1647 N263v
Tousseijn de Buquoy met Lijntge Rashal	13-11-1671 V169

KO 1647 Waals.

Toucheyn du Bucquoy, greinwerker, jongeman van Bondu, wonende op de Garenmart, geassisteerd met Anthony du Bucquoy, zijn oom mede aldaer, huwt met Maertgen del Beek, jongedochter van Bondu.

KO 1671 Waals.

Tousseijn de Buquoy, weduwnaar van Marta del Beeq, wonende op de Nieuwe Voldersgraft, geassisteerd met Adriaen Polet, zijn neef aldaar, huwt met Lijntge Raschal, weduwe van Frans le Fever.

Waals fiche CBG op *Desbucquoy*:

- Anno 1650 le - a Leide Elisabeth de Bucquoy voyez Guilbert Derveaux.
- Reçu membre de l'Eglise de Leide le fevr. 1650 Elisabeth de Bucquoy femme de Guilbert Derveaux par confession. Voyez: Derveaux, 1656.
- Reçu membre de l'Eglise de Leide le'Avril 1653 des Buquoy, Walran et Pieronne Derveau s.f. par confession.
- Leide s'est présenté pour etre reçu par confession de foi a la Cene decembre 1654 de Bucquoy, Philippe j.h. accompagné de son oncle Walran de Bucquoy. (Registre des Escoutons & Repondans, 1627-1665.)

Geen kinderen van Toucheijn du Bucquoy of van Jan du Bucquoy gezien in de NH- of Waalse klappers.

Touchein heeft een *greinwinckel*, oftewel werkplaats waar hij naast het vervaardigen van de stof grein ook jonge knechten de kneepjes van het vak bijbracht. In 1668 geeft hij voor de schepenen ten behoeve van zo'n knecht mondeling een getuigschrift.

Y203, Getuignisboek.

Compareerde voor de ondergesch. Schepenen der Stadt Leijden Toucheijn de Bucquoy, ende Andries *Aeckers*, beijde greijnwerckers, woonende alhier ter stede, fijnde van competenten ouderdomme, de welcke verclaerde bij solemnele eede, *naer* wettelijck gestaeft ende aengenomen, ten vefoucke van Geret *Weron*, iegenwoordig wonende binnen de stadt Londen in het koninckrijck van Engelant, waer ende warachtich te wefen, eerst Toucheijn de Bucquoy, dat hij reqt. bij hen in den jare xvj X negenenvijftich het ambacht van greijnwercker volcomentlijck heeft afgeleert, ia foodanigh dat hij bequamelijck sonder onderrechting van node te hebben verscheijde stucken greijn heeft gewerckt ende hij tweede deposant [een zelfde soort verklaring]. September xvj C achten t'feftich.

Walran's ouders verschijnen niet in Leiden, maar wel zijn neefjes Philippe en Jean en nicht Margariet, die allemaal in Bondues geboren zijn. Dit zijn waarschijnlijk de nakomelingen van oom Anthoine op de Garemarkt.

KO 1660 Q306 Waals

Philips de Bucquoy, geboren te Bondu, kleermaker, wonende op de Haerlemstraet, geassisteerd met Walran de Buckoy, zijn oom, bij de Scheijstraat, huwt met Pierone Caterijs. Waalse doopgetuigen bij hun kinderen zijn in 1665 o.a. Walrand des Bucquoy et sa femme.

KO 30-07-1660 Q324.

Jean du Came, greijnwercker, jongeman van Mouvou, huwt met Margariet du Bucquoy, jongedochter van Bondu, woont in de Cleijstraat, geassisteerd met Pironne Catheris, haer schoonsuster op de Haerlemstraet.

KO 28-11-1669 T200.

Jan de Buquoy, greinreder, jongeman van Bondu, wonende in de Dieffsteech, geassisteerd met Philps de Bucqoy, zijn broeder, Gaernmarkt, huwt met Elisabeth Hallius. (Geen kinderen gezien.)

Weeskamer

Philips de Bucquoy Secl. M184v: Dit betreft het paar Philips de Bucquoy en Peironne Caterijs, 5 maart 1704, testament in het Frans. Voogden zijn Abraham en Jean la Lauw en Jean Houwel. (Jan la Law is gehuwd met een Bucquoy, zie ook het Bonboek; Jean Howel is in 1689 getrouwd met Sara Buckoy; zij is een dochter van Peironne Catries. Sara is een achterkleinkind.)

Begraafboeken vanaf 1620 onder andere:

- 7 oct 1655 Bukoo, Jan, Beestenmarkt, PKNB.
- 29/3-5/4-1664 Bueco, Jan k.v., Kruisstraat, PKNB.
- 29 april 1671 Buicooy, Anthoon vr. v., Heeregracht, HK.
- 31 juli 1666 Bucqueroy, Jan du, Oude Singel, HK.
- 14 oct 1669 Buckoy, Jean du, wed. van, -, HKJL.
- 13-19/3-1667 Bekoey, Mary, Beestenmarkt, PKB.
- 19 aug. 1669 Bucquoy, Walraven de, HKJL.

Generatie 13 Du Bucquoy

Vader en moeder Du Bucquoy zijn onbekend, maar tot de kinderen horen in ieder geval Jean, vader van Walran (stamvader in deze reeks), Anthoine, de oom van een kind van Walran en misschien Judith en Sara, zie hierna.

KO O1v, 12-07-1647 Waals.

Jaecq le Pla, greinwercker, jongeman van Bondu, wonende op de Garemarckt, geassisteerd met Anthoine de Bucquoy, zijn zwager, op de Garemarckt, huwt met Elysabeth Gielman, jongedochter van Noreits.

Antoine is in 1653 bij een kind van dit paar Waals doopgetuige.

Weeskamer G105 voogdijboek.

Sie Voochdenboex Ce fol ij C iij-2 (n.v.t.?)

Jan de Buff, gebeden vrint is mede voocht gestelt over de goederen van t overleden weefkint van Anthony de Bucquoy, genaemt Jacques, gewonnen bij Maria Le Pla in plaetfe van Jan de Bucquoy geweeft voogt die overleden is. Comparerende heeft de voochdije aengenoomen ende eedt gedaen aen Verruyt Affendelft ende Wevelincheven op den xxiiij e September @ 1668.

Van Anthony Bucquoy en Marie le Pla geen huwelijk gevonden.

Waals doopboek pa Anthoine, ma - 1644 getuigen Jan des Tombe, Jacues le Plat, Judith et Sara des Bucquoy. Dit is de enige vrij zekere melding.

De hierbesproken familie was niet bepaald de enige met de naam Du Bucquoy die naar het noorden trok. Er is zoals gezegd een plaatsje in noordwest Frankrijk dat zo heet. Vermoedelijk is de familienaam al in Frankrijk verspreid geraakt.

Generatie 13 Pollet?

Er is waarschijnlijk verband met:

KO R7, 31-03-1661 Waals. Adriaen Polee (Polet), geboren te Bondu, jongeman, greinwerker, Cort Rapenburch, geassisteerd met Pauls de la Ruw, zijn neef aldaar, huwt Mary le Compte, jongedochter van Leijden.

KO O279, 23-04-1652 Waals. Boudwijn Polet uit Bondu huwt met Hester Catoir.